

بهندی چوارم له دیوانی قانع

شاخی همدور امان

له سهر نهركی قانع وه چاودیری خوی له چاپ درا

(نرخى ۱۰۰ فلهه)

به بی پر می خاوه نی چاپ نا کریته وه

چاپخانهی مهعارف — بهندا

وینہ کرم

وینہم بہ کام روو بنجہ پیتس چاو لہ صہر تا بہ پی تیکال بہ زوخلو
وینہم رووی کورری یارانی نیہ وینہی بزائین سا نرخی چیہ ؟
ہیشتا سکوردستان بو جوان گہ گہری
ناجہ۔۔وائی نـاوی بہ توره تہری

شاخ بو زه مانی نه رروانن بوجوانان ا

نه نواردن بو جل ، نه رروانن بو نان ا

هه رته ماشای گن بو مانای گو فتار جوان و ناشیرین ، نه هیننه کار

بلیم چی گوا من فا شیرینم زه ردو لاوازو دیده گریم

با خوم نه مینم له روی روز گاران ا منیعی چاکک نه بم وه کک باقی باران

چونکه عاده نی کوردان وه هابه هه تا پیانو نه سری سوک له کابه

جا ، کانی که سرد هه رته این هه ی شاخ

له ده ممان ده رچو سه د شاخ ، دوهه د ، داخ

زه مان خه ریکه منیش کا به پیانو له ه نیای روغن ده رم کا ته و او

هه و ما وه کک یاران منیش چاکک نه بم

شاعریکی بهرز فیله دای خاکک نه بم

نه ی براده ران نازاد گن گهر دن

وا پیم ناو ته ده روازه ی مردن

چو نیه تی قانع

بو هه موو براده ره خوینده واره گانم ، من که ناووم وریا کوری
قانم بوتان به یاز هه گم که چهن جارخوم و برا گانم کوته کک و خه نجهر
ووتوو مانه به باوگم که بوجی لهم کتیبانه دا که چاپی هه کیت به در بژی
میژوی ژبانی خوت ناو هیت هه تا هه مو گس به چاکی بتنا هیت ،
باو کیشم هینده ره و شق خاکی و کزوله بو نهی هه ویست له حه یانی
خوبدا ژبانی خوی بخاته پیدهی چاو ، تا روز بک من ده سم سکرد
به سکتیبخانه که مانا که کتیبی دهر بیدم توزی گانی پی را بو یرم ،
کتو پرر میژوی ژبانی باوگم که له ته مانی پازده ساله وه روز به روز
مانگک به مانگک سال به سال به خه تی خوی نوسیه و به تی هات به ده مسه وه
هه رچه ند له چوار باخی پیدنجو بندا ، که به ندی سه هه می شمره گانی
باو که خه نجهری برام شتیکی نوسیه وه هیشتا نه رهش نا بیته هوی
ناسینی باوگم . نهوا من هیند بکتان پیدش گش هه گم ۱۱

باوگم ناوی شیخ محمد ده وه هه شوره به قانع ، سکوری شیخ
هدا قادری شیخ سعیدی دولاشه وه گو له به نده گانی تریا نوسراوه
قانع له سال ۱۳۱۸ هجری بدا له دایک بووه ، هه ر به منالی باوگم
و دایک مردن به هه تیوی ئاغا سعید حسینی چورری قانعی ناوه ته بهر
خویندن به لام بلیه تی قانع به هه ندازه به کک بووه له پاش شهس مانگک
بووه به سه ر گوره ی جل و دو منالی تر که له دپی ناو برادودا قوتابی
مزگوت بون ، وه قانع به منالی زور حه زی سکردوه له توله سه ندن
له پیدش چونی قاندا بوی ی د چورر منالی دیکانی ده ور و پشتی نهو

دی به به رره وشتی نه و زه مانه که شهر ره به رده قانی له تاو منالانا باو
بوه ۹۵ مو مناله قانی دبی چورریان ترساندبو ، قانع نهی ویست که توله یان
لی بستینی ، ۹۵ مو روزی ۹۵ بی به ک نه م چل و دو مناله ی نه برد بو
شهر له گهل منالی دیکانی دهورو پهنیا ، وه ۹۵ مو جاریک دهسته ی
قانع شکاره ، وه جاریک نه بوه دهسته گی مهر بکویت ، که توزی
گه وره بوه و گه یه توه ته نه مانی چوارده ساله به فاتی به تی چوه ته دی به ک
له دیکانی مهر بوان که پی نه لهن (بالک) وه لهو دی به دوچار بوه به عشق
له گهل کچه جو نیار یکی نه و دی به که ناوی نامینه بوه ، به لام
عشقه گی هینده پاک و خاوین بوه که هرگز زهس نویژی لی
نه شکاره ، بو تاخریش نه و کچه ی بو نه بوه .

نه و عشقه ی نامینه ناوه بوه نه هوی شاعری ی قانع ، وانا هوی
۹۵ لقوایی مهر چاره ی شمری که له کونجی تاریکی دهرونیه بوه
۹۵ لقواییوه و شه پولی سارای مهر بوانی داگرتوه ، وه زریبار یکی تازه ی
زو خاوی جگه ری تیا دروس کردوه ، نه و کچه بوه !! هه نا کو لهو
دهوره دا سه دهفته ری زور گه وره گه وره ی پرر کردوه له شمری
غرامی وه ناوی ناون :

۱ - خه م رره وین .

۲ - لیلو په رری زریبار که به گولی زریبار مه شوره و له مهر بوان
دابه ، له به هارانا که ناره قانی زریبار پرر نه بی له گولی لیلو په رر ا

۳ - به هه شتی دلداران .

نه م ۳ دهفته ری هه شمری غرام بون ، قانع له شاری (سه قز)
فاتی بوه که نه و نامینه ناوه شوی کردوه ، وه هه شاری ناوبراوا

کتیبه‌ی (وقایع عالی وارد لانی) دهس که وتوه ، تهماشا کردنی نهو
کتیبه خه‌بالی قائمی له غه‌رامه‌وه وهر گیر راوه بو سه‌ر میلیه‌ت ، وانا
به جور بک خه‌بالی نیه‌تانی میه‌کی قانع داگیر نه‌کات که هیچ هوشی
به‌سه‌ر شتیکی تره‌وه نامینیت ، وه‌ته‌ن نه‌بی ۱۱

دهس نه‌داته قه‌لام ودهس نه‌کا به‌وه‌ته‌ن ، وه‌ته‌ن . نه‌و ۳ ده‌فته‌ره
ناوبراوانه نه‌صوتینی وه‌له‌ته‌مینی بیستودو ساله‌دا له‌چهن جیگه کومه‌لی
شاراوه‌ی کوردی دا نه‌مه‌زرینی تا پی‌ته‌زان ناچار له‌و جیگه‌یه‌ فیراری
کردوه بو ولاتیکی تر .

به‌لام چونکو پایه‌ی کومه‌لایه‌تی نزم بوه و به‌چکه ناغاز خاوه‌ن
ملک نه‌بوه که‌تر ناوبانگی دهر کردوه ، وانا نه‌توانم بلیم له‌پاش
دوکتور فؤادوحاجی قادری کوبی قانع سه‌ه‌م (خلاتی) میلیه‌ت بوه .
له‌گه‌ل نه‌مه‌ش دا نه‌ندی له‌گه‌وره‌کانی کوردستان که به‌ناوی میلیه‌ته‌وه
چه‌ته‌بی و تالان و بر رویان نه‌کرد قانع نه‌ی ویستوون و خوشی گه‌ره‌ک
نه‌بون ، قائم له‌ده‌وره‌ی ژبانی خویازور به‌ناخوشی رای بواردوه ، وانا
به‌پی‌ی نویسنی خوی ته‌مینی قانع بکه به‌سه به‌شوه به‌شیکی به‌برسیه‌تی
رای بواردوه‌کانی که ژنی هیناوه ژبانی مال و منال زوری بو هیناوه
ناشه‌وانی ، کریکاری مه‌رجاده ، وورده واله‌فروشی ، چاپچیبه‌تی ، سه‌پانی
مه‌لا به‌تیشی کردوه ، له‌زه‌مانی فه‌قی به‌تیدا وه‌کو فه‌قی‌کانی تر سوالی
نه‌کردوه ، به‌برمی و روونی رای بواردوه نه‌سته که ۱۳۷۳ هجره‌به‌قائم
له‌پینجوینه وه‌ماوه ، باوگم له‌۱۹۴۶ میلادیدا ته‌بیعه‌تی شمیری گور راوه
له‌میلیه‌ته‌وه بو سه‌ر باریکی تر ، هه‌رجی پی‌ی نه‌لین نامان دانی هه‌تا
بلاوی بکه‌بنه‌وه له‌ده‌فته‌ریکی گه‌وره‌دا نه‌پان نوه‌یت وه‌به‌خه‌نیکی

له متور له پشت ده فتهره كه نو سيويه (پاش مهرگم) . وانا پاش مردنم
بلاو نه كړېته وه ا

• (هاوره زى قانع) •

قانع له نه مېنى خوي او چوار ژنى هيناوه به گم له به گزاده كاني مهر يوان
له ساليك زيانر له لاي نه ماره ته وه . دوو هم ژنيكي هيناوه له ساداني
(دول په مو) له پاش ساليك مردوه ، سه هم كه ناوي ثامينه به وه دايكي
مناله كانيه وه ثاموزاي خويته ي و كوته كك و خه نجر و ورياي لي بوه .
كوتك و خه نجر كراون به سهر باز براون بو شاري كركوك ثامينه
قانع همل نه پيچي بو شاري كركوك وه كوچي پي نه كات بو چاو -
پي كهوتني كورره كاني له شاري كركوك ده ستيكي بيگانه ناره زو نه كات
كه قانع نيك بچيت وه له مهر نه حوالى دلخوشي نه مېنى هم ده سته
بيگانه سا به مهر هياسه نيك بوه به پي قانع و ثامينه ي ژنى نيك داره ،
قانع زن و منالي له كركوك جي هيشته وه ، هاتوه ته وه بو پينجوين ،
له وي نه كه وپته خه يالي زن هينان ، كچي شيوخ اسماعيل (كه لوس)
له ساداني ته رانه ونى ماره نه كات له پاش چوار مانگ قانع چوه
بو كركوك وه ثامينه ي دايكي مناله كاني هيناوه ته وه ، مهر چهن قانع
پياويكي قه لندر مشرهب و ده س بلاو بوه ، به لام ژبانكي زور
پيچ و ناخوشي رابوار دووه نه توانم بلم نه ژبانه كه قانع پي رازي
بوه هيچ هزاريك پي رازي ثابت .

من بهش به حالي خوم زور چاك له بيم ديت كه جوني كلاشي

نه بوه پيکاته پي به پي خاوس گهر راوه ، بو همه که براده ره خوینده
واره کانم توزیک له میژوی ژبانی قانع شاره زا بین هم نوزم خسته
پیش چاو ، نیر بلاو کردنه وهی زمانی کوردی به گوزه شتی برادهر
خوینده واره کاخانه .

• (بلیمه تی قانع) •

باو کم که قانعه له یاری بشکیلانا که پی تهوتری گوره وی بازی
هینده ی زانیوه له مال چوه ته دهره وه بشکیله که باز له ژیر بهک گوره وی
له گوره و به کاخادا شاردوه ته وه که هاتوه ته ژوره وه زانیوه له ژیر کام
گوره و به دایه .

• (بلیمه تیه کی تری قانع) •

قانع چاوی له کله کی قه له مه وه بوه ، که کاغه زیان پی نوسیه
به جولاندنی کله که قه له مه که دا کاغه زه کی خونده ته وه ، قانع له یاری
که وشک دا له شاری سلجانی کهس پی نه که یشتوه .

• (بلیمه تیه کی تری قانع) •

قانع نیکه کی کردوه له که ل ژنی خویدا زانیوه به که چی شه ویک
ته و ژنه زکی برر بوه .

• (بلیمه تیه کی تری قانع) •

قانع له مه جلیسیکدا دانیشته وه ژن و پیاوی زور له و جلیسه دا
دانیشته بوون ناوی پیاویکیان بردوه که له وی نه بوه هه ره به ناو بردنه که ی
زانیوه که به کی له و ژنانه هه ز له و پیاوه نکات .

• (بلیه نیه کی تری قائم) •

قانع به شیوه خه لقی ناصیوه ، که چی ره که زیکه له ره که زه کانی
کورد زور تر به ته ماشا کردن زانیوه به که ناوی چیه . ۱

• (ره دوشتی قائم) •

قانع هر له منالیه وه هه نا ماوه جنیوی به کهس نه داوه وه کهس
جنیوی پی نه داوه ، به درپژی ته منی جه نگی له گال کهس نه کردوه
وه کهس جه نگی له گال نه کردوه قانع له عمری دوازده ساله وه هه نا
عمری (۵۵) ساله هر خه ریکی نوسین بوه که چی هر خه تی ناخوشه
وه ، له پی ناخوشی خه ته کهی زور خوش خوین بوه ، قانع دهستی
زور بی جه وه هر بوه به درپژی ته منی نه بتوانیوه هیچ جوره ئیسیک
به دهس دروست بکات به لام به چاو له هه مو ئیسیکدا وه هتا بوه ،
وه به زوان هیچ کهس نه بتوانیوه به رابهری بکات وه بوقسه هیچ
دا نه ماوه .

• (چونیه نی قائم) •

قانع بالا به رزیکه ره قه کاری چاو بیچکولهی گهنم ره نگی پی
زل بوه هر له که نیجه وه توشی کو که بوه به شهودا زور به ریشان بوه
به دهس کو که وه ، قانع زور دل تهر بوه وانا له بهر تانهی مهردوم
نه بوابی به ریشی سپیبه وه که وای سوری نه کرده بهر ، وه هه همیشه
جامه دانهی به هر مشکیدا به ستوه ، قانع خه وی کم بوه ، یانی له ماوهی
بیستو چوار سهات دا چوار سهات نه نوستوه ، قانع زور دهس بلاو
بوه هیچ وه خت نهی هیدتوه که مناله کانی به بی میوان چیدتیکت بخون ،
نه گهر کهسی دهس نه که ونی دراومی به کی بردوه ته ماله وه .

قانع وه کو شاعره کانی تر داوای شقی له هیج کس نه کردوه
وه هیج کس یارمه تی نه داوه به تاره فی ناوچه وانی خوی نانی په پدا کردوه،
زور جار قانع بینراوه گوا و سه لته گی خوی داوه به هزار یکی وه
خوی به بی گوا گهر راوه .

قانع زور ده نگی ناخوش بوه له گهل نه وه شه داهه مو مقام یکی
کوردی زانیوه به لام نه ی وتوه ، له شعر ی وه ته نی دا پیر کرد نه وه
و دوباره نوسی نه بوه ، چی هاتی به قه له میا دوباره ی نه کرد و نه وه .
- وریا قانع -

شاخی ههورامان

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

*(سپاسی بهزدان) *

بهزدان هه رچه نده که من نات ناسم	له ناسینی تو که رو که سامم
منیکی بی دل ، تویی بی نیشان	چونت بناسم نامان مه د نامان
هینده نازانم که هر تو خوای	بی شوین و جیگه ، به تاقی ته نیای
که کس نه بوگی و گسست لی نابی	ناره زوت چونه نه بی هر وابی
باوهررم هه یه ، بوگی و هر نه بیت	باوهررم هه یه ، که که کس ناچیت
باوهررم هه یه ، که گونا به خشی	باوهررم هه یه ، به هیچ ناله خشی
باوهررم هه یه ، به فرشته کان	باوهررم هه یه ، قوربان به قوران
باوهررم هه یه به ره به رات	به روزی دوابی دادو دیوانت
باوهررم هه یه به خ-یرو به شهر	

ناره زوی تویه ، چه وشک و چه نهر
 ری بهم دور به و منیش بی نوشه
 نهر تو نه به خشی نیشم به روشه

*(قانع و شاخی ههورامان) *

قهلای هوزو گهل شاخی ههورامان

پرسیام هه به دهستم به دامان
 هلام روونا که شاخی ههختی پشت و کومه کی وهخت و بی وهختی

مهر کلاوانت کویستانی پرر گول ته ماشای گولت زاخار نه‌دا دل
 چنورو شه‌بوو به‌رره‌زاو گهره‌س ریواس و پیچک داوینی هره‌س
 گوی ده‌نو، کک سور کوتری هافو قبره‌ی قزاکه قز قزی به‌پو
 کویستانی به‌رزی له‌گیتی تاکی خه‌نی ماجینوی کوردی بیبای
 کویستانی به‌رزی به‌رزه ده‌ماخی گشت گس نه‌زانی که شاخ و داخی
 کتیبی زه‌ررده‌شت که (ئاویستا) به (۱)

وهك باقي کتیب خه‌لانی خوابه

به‌زوان هه‌ورای هاته مهر به‌شهر

بانی های زه‌ررده‌شت بوی به‌پینه‌به‌بر

تا ده‌وره‌ی خوی بو وه‌کک باقی دیمان

به‌لام نه‌سخ بو نه‌ویش به‌فورئان

(ماریفه‌ت) و (پیر) (۲) وونه‌ی شالیباره

که به‌پیر شالیبار له‌گشت دیاره

شاخی هه‌ورامان هه‌رچه‌ن ره‌نجه‌رروم

زورچاکک بزانه که مه‌منونی توم

چونکه پاراستت تو نه‌و زمانه

نه‌روس، نه‌زاپون، نه‌ده‌س ئیستمه‌ار

نه‌هاتنه‌ ناوت هه‌ر به‌خو زبای

دور بی له‌کیانت بوچی دل نه‌نگی؟

ئیسته نازانم بوچی بی ره‌نگی؟

• (وه‌رای شاخی هه‌ورامان) •

له‌من داماو تر له‌من بی ده‌س تر

وونی، نه‌ی قانع له‌من بی گس تر

وامن پیت نه‌ایم زورچاکک بزانه؟

بوچی لب‌ت پر سبم ده‌ردم گرانه؟

تماشا گه کم به رزه ده ماخم
 نه تانک و نه توپ گیشم تیا ناگا
 نه جیب ، نه لوری ، نه فوردی نه پاس
 مامو هام نیسه به لاور بخوینی
 بزیشکم نه دی من له عمری خوم
 جی ی کعت و کالم تابلوی گمه
 له مال و شهوه و خبوی سهرگانی
 مه کتیه بیک نه بو نه مانه لابات
 منیغ پیغ گوم وه کت باقی باران
 نه و ما بنازم بلیم من شاخم
 باوه جود نه تا ده دوران وه ها بی
 نه گهر له ناو من لابهی نه زانین
 له ناو شاخانا سهرگه وره ی شاخم
 به مه د تیه اره به ردی لا نابا
 ریگه یان نیه ، نه خراب ، نه خاص
 نه ولاده کانم بو تی گه به نی
 وه سام تیا نه بو ، جگک له جول اولدوم
 به لام پرچ و ریش تابلوی گمه
 جنوگی زل زل دیوی شه بتانی
 زانینی راستی تیدا په پدا کات
 به جی نه مینم له گهل هاوسه ران
 شاخی هه ورامان به رزه ده ماخم
 نه خه خموری بو من قهت په پدا نابی
 نه بم به ، به هشت سهراسه رزه مین

بی ا تماشا گه که له گانی به ار

گولی ره رنگاو ره رنگک له به کک تا هزار
 قه لبه زه ی تا قم قره ی به فراوم
 چه پکی لانزار وه کک بو کک نه خشاوم
 شنه ی نه صیمم له بهری به یان
 نه بجا نه زانی گمن به هه منم
 مه رتا به خوارم راسته گول گه شتم

• (قانع و کوتری ناسایغ) •

له ی کوتری صپی له ی مه لی جوان مه ره می زامی گه لی باش که و توان

هه‌ربال چوری شیر سه‌رسنگ نه‌رم ونول

ئاوه‌دان کوری شاخی چول و هول

هاقوت سه‌متوری کله‌ی گه‌نچانه له‌نچه ولا ره کت بو دل ده‌رمانه
گوم گومه‌ی فوررگت که‌مانچه‌ی سوزه

سیب‌ه‌ری بالت پیروزی‌ی هوزه

ده‌کت پیروزی‌ی شه‌ره‌فوشانت خوشه‌ویستیه‌کی ده‌وری جیهانت
که‌ده‌ره‌کوی له‌سه‌ر ته‌لاران دینیه‌ته خروش گه‌لی هه‌زاران
هه‌ی کونری ناشتی هه‌ی نوری چاوم

ته‌ه‌کینی نیشی جه‌رگی فرچاوم

بیره‌گه‌ردونول بال راوه‌شیننه به‌روی گیتی دا ناشتی بنوقیه
چون ئیمه‌له‌جه‌نگ ته‌واو پیزارین له‌به‌ر هه‌زاری به‌کجار بیارین
ئیمه‌ و به‌را به‌ر نوپ و ته‌یاره ؟ ئیمه‌ و گه‌له‌بچه‌ و له‌پای سی‌داره ؟
ئیمه‌ هول هه‌ده‌بن بو‌ئاوو بو‌نات

ئیمه‌ و جه‌نگ کردن ؟ ئیمه‌ و روی مه‌بدان ؟

هه‌ی کونری ناشتی هه‌ی هوی ئاسایش

به‌خوت ته‌گه‌وی ج‌لوه و ئه‌ایس

شه‌قه‌ی شا بالت با گه‌رر کا‌دورمن

بخسه‌ ئاه‌ایش سه‌د هه‌زار وه‌ک من

ئیتر هه‌ر بژیته‌ مایه‌ی زیانم

روناکی چاوم نه‌جه‌ی سه‌ر هه‌ام

* / پینج خه‌ته‌کی *

کوردده‌نودینت وه‌ک جاری جاران ده‌م که‌فور به‌سه‌ر صبح و لیلواران

پیت خوشه گزه ی سه ماور شه وان گهره ك به گهره ك بروا تا كه یوان
هر چاییت بی گوی مهده به نان
که صبی سالیکت چوار پینج دیناره یا کرینی جوتنه ا یا پاره ی داره ا
یا عملی هرد ، یاخی ناوشاره ده خبله مهلی چارم ناچاره
مهده به شه کر شیئی مال ویران
کورده کورره کت که بی گوا به ژنه کت روتنه و نهلی ده عبا به
گورره کت چوله و بی گاو ما بگا به سوینت بو نه خوم که خه تای چایه
دهك تا گرت فی چی سهر تا به دامان
شعق له نان و بهر گک هله پیلو خوا نهی ژبه نی سریشکی کولاو
تای چه نده خوشه دهره لنگک درراو
به لام بهو شهرته دم یکی زهر داو
له خوام گهره که بی که ی به سندان
باوو با پیرت پیماوی خوا بون
سه د نه وه نده ی تو خاوهن ده زگا بون
دایم خذمه نکارده هسته ی گه دا بون بو به واسه ر بهرز دین و دنیا بون
نه بو له مال یان قوری و شه کردان
* (کاکي زالم) *

زالم وهره بو خانی خنجیری ده بان
بو خانی نهو بر نه وه کردونه له شان
ترساوم له نهو لووا ده مانچه ی سهری رانت
بم به خنده به سندوقی سهری خونو کور رانت
بهس هله زه خویناوی سهری کاری گهر رانت

ره بی کچه گت همل بگرن بو پنی شاران
ساقی بی ژنت گت هوی بو مه جلیسی یاران
خوتو کورره گت توند بکه نه مه جبه می شاران
تاده سقت نه بی جار یکی تر هه روه کو جاران
یار ره بی به میرانت گوی ئالف ودانت
مام حاجی نه توش لا به کشیده ی فررو فیلت
تیر نابی به هیج چشتی به قین دیده بی ایات
با بهس بی سه لام کردنی نار هوبه وو خیلت
راست گره وه فیکری دلی چه وتو چه ویلت
له خوام گره که کو نه گری گه نجی دوکانت
(...) من و تو هه رده و کورری کورده ی هه زارین
هه رده وه کو به ک لاره مل وسه ر کزو خوارین
بو ا حو کم هه ده ی ، چاو گه پی هه فساد و خه یانت
پولیس به فیدای فیشک که ی شارو ملت بم
هه رخوم به فیدای قونده رده که و قاچ و قولت بم
قوربانی زکی برمی و عنوانی زلت بم
دهس هه لگره له مزولمه نه وا چه نگت و ملت بم
تاهی منی مه زلوم مه هه اوه سه ری شانت

* (جونیه نی هه حوالم) *

به نار مه شهوری ئافاقم که چی هه ر ئاهو نالین مه
وه کو پیاوی برا سردو له برما زاری وشین مه
دهمی خهم بو که وا کونه و دهمی بو نانی جوین مه

گومیدو واسته‌ی ژینم گهدایی و سر دو شورین مه
کونه که دوعا مه‌کا بونان و خوبشم (ربی آمین) مه
خوا دلخوزه کم یگری که نه‌ی هیشت ایشی بو خوم کم
که نه‌ی هیشت خوم به‌دار تاش و خهرات و پینه‌چی و دوم کم
و هیا پشم که زیر باری گرانی خه‌لفه‌دا کوم کم
به هیزی کاسی که‌له‌ی رهی خه‌لقی وه‌کو موم کم
هینی تازه به‌چی بم من که وه‌عه‌ده‌ی مهرگک و یاسین مه
هه‌تا هور روزه روزی بو نه‌من سوال و گهدایم کرد
به‌دل نه‌فرت که کسی عالی و ایشی نه‌لایم کرد
که ری یاز و ترازانم که هر مه‌یل مه‌لایم کرد
نه‌وه‌ک خه‌لقی به‌سوکت بیگرم ته‌واوی خوم فیدایی کرد
که‌چی ایسته‌هه‌ر ژوانی کولیره‌و چیشی نیسکین مه
که‌پایزدا دروی زل زل هه‌تا فانی به‌ده‌س بینم
به‌مه‌تانا نه‌بی فورمان له‌باوش نیم و بیخونیم
به‌شهو، وه‌کک دزله‌ بازاررا که به‌لسکو وه‌عه‌ده‌ بستیم
به‌سه‌د فیلو، ریا فلسی که دوکان داری ده‌ربینم
ده‌گرمول بم که‌چون ایشی وه‌ها ره‌فتار و تاین مه
له‌پاش چن سالی شاره‌وشار له‌زانم جاهل و دونم
به‌خوم زور چاکک له‌ظمین به‌شینی چه‌شنی مه‌جنوم
له‌بی عه‌قل له‌لام وابه‌ فریدی ربی مه‌کووم

که دایم وایه یونانی به قه‌د سهد لیره سه منونم
ده شینم بو بک کورده که نیسته نوبه‌نی شینمه

ده واعظ ده کک خه جالت بی که‌وا هم عالهت فهوتان
له‌بهر نفسی خصوصی خوت سه‌راسهر عالهت خه‌ندان
مه‌گهر (قانع) ده‌می بروا به سه‌رقا سه‌ر زلی مل پان
مه‌بی ریشت له‌بن برری و بیسته عیره‌نی ده‌وران
عه‌داوت من له‌گه‌ل تودا رقی سه‌الانی پیشینه

* (ده‌ستی به‌کک بگرن) *

میله‌ت ده‌خیله هه‌ستن بزانی
سه‌هری به‌رزوگن چاوتان بیدینی
ده‌وله‌من توزی له‌خوا بترسیت
با، ۳ قات نه‌بن خانوو سه‌راکت
کا، پیدا به‌نان بو به‌چکه‌کائی
چونکه‌هو فهوتان تویش هه‌ر سه‌ریت

بی به‌هاگر گون کس تاگریت
چهن خوشه پرسنی تیر بکئی له‌نان

خوت بو به‌کوشن دا له‌روزی مه‌بدان
ده‌وله‌مه‌زاملی قسه‌ی بو، خو‌یه
نه‌پونی هزار، نه‌پونی تو‌یه
مه‌گهر سه‌س هزار شه‌وپاست نه‌کا
چهنه به‌ناوی ماله کت نه‌با
توقه‌سری ۳ قات بو بکئی به‌مال؟
من نه‌می زنجی بو خوم و منال

(توبه کردن)

واپسای و عمری چوه هفته سال بی تی گه بشتن بی عقل و گمان جاگی نه کرده ، خیری نه کرده

قهسه می به راست هرگز نه خوار دوه

نازانی ایمان چون نیه به همت جلونه و جهه هم چیه

نازانی نسل و فرعی دین گامه کی جوله گیه ؟ یاکی ایسلامه

ره ختی که پیرو ، قوه تی نه ما شهریکه دزی شهریکه گدکا

نه گهرچی جاران به قوه ت بوه کول هه ل گرتی له دهس دهر چوه

دوره فت هیچ کهس نایه به زوران تاجه رده بی کا به گت جاری جاران

نه بجا نازانی هیچی بو ناکری

نه مرو سوز بهك خاترجهم نه مری

نه رروا بو ته کیهی شیخان بو توبه سه ده هزار گهر رت توبه له و توبه ا

شیخیش چه شیخی ؟ شیخی نارزان سمیل خه ناوی ، سه ر تا پیا جوان

بی فکر و ، بی بیر له کهس نه پر می نه زئن و در رح زل نه خوا نه تر می

نه لی به کابرا توبه گت چاکه بی پیاری توبه کار نه بی دلپا که بی

خوت به او پژه زیر به بد اخنی من من نه نیار یزم له دوس و سر ز من

رزقت زیاد له کم ، کوررت بی نه دم داخل به گو مه ن به هه شتیت نه کم

به لام توش نه بی مانگی ده فعه بی نه گه ر پیت ناکری چل شه و توبه بی

دیاریم بو پینه ههرچی نه توانی هه ر شتی که خوب به چاکه نه ی زانی

خدمه تی من گی چاکه تا خیزان ا خیزان له گه لتا نایه نه دیوان

فریات نه گوم له بازار قه بر نه حاجت نه دم له روزی حه شر

نه بجا نه کابرا هینده نه هه قه هه تا کو نه مری ، کول کیشی خه لقه

دهس شیخ ماچ نکار ، دیتهوه بومال
لی کوهه بنهوه رانک و چوخه مال
پاخول مه رقه د یا نیکه به کک نان دینتو بو ناو کورری مریدان
لهمال شیخا هرجی نه بینی له ناو خیزانا به کک به کک نه پنخوبنی
له لبت نهی خه لکه شیخ چه نده جوانه
سه سه یال له مال ، له لکه له شاهانه
چمن نهرم و خله دهستی جوانی هزار ماشاله هی له ناو چاوانی
کوی ای گرونی ، سه لته هی تا قم دار چه تفه هی مه لیکی کیش و کلا و لار
خه نجه ری ده بان ، نه و او کالان زهر سه ر تا پابالای وه کک ریحانه هی نه درر
کله گه ل شیخ ژن دانیشن له مال
سه پتان کویر نه کن به له لکه هی ده مه مال
رومه ت تون و تول ، چاو و برو رهش
ره ننگ سور و بو خوش وه کک گولاله هی گهش
که نواری بو من شیخی بالا بهرز
وه کک بی روی شه تاو گوتنه له رزه له رز
له پاش نیوسه مات هات و سه رهوش دیار به گم دانا به دلیکی خوش
نه بجا شیخ فهرهوی ا مریده گی خوم
هینه ه بزام چیت هینه ه اوه بوم

• (ژن ماره بررینان) •

بایینه سه ر باس ژن ماره بررین نه کک ماره بررین به پاره کررین
طاران زه کم بو ژن به خوررابی شه رعه ن هرام بو پاره هی شیربابی
هیسنه خوا دهوام ماهوسا بدا نیل نه دوزیتو هلالی نه کک

له سهر شيرباني ماره نه به مني
 ژني بي باوكه به بي براي به
 كه به كي هاتو داوا كاري بو
 ناموزا نه لي ، خو من چه قدرم
 بازده ديندارم نه وي شيرباني
 چه لالي نه كا وهيج لي ناره مني
 چه قدراري نه نيا به كه ناموزا به
 ساء به هر جور بي خرد بداري بو
 مه سه له ي مه شور به شه به قدرم

خو ، من شيت نه بوم هر به خور را بي
 كچ نه لي به خوا پاره ناگرم شو به مه ناگم چون من چاتم
 به لي ناموزا راسته چه قدره

ه هر خوي حيسا به گه وره وسه دراره
 نه ووم قبوله ، نه باني برا
 سه سه ري وي مال هر تلو نه دي بي
 په نا نه با ته بهر خزم و برا
 بازده ديناري به بي زياده كم
 ره هم و نينساني ، له لا تا بيني
 با داء سه زري نه هم ده نه شرره
 خوم نه خنكيتم قهت ازن نادم
 نانيم نه خوار دوه ، چه قدراري چه ؟
 چون ازن ناده ي روح دبنمه در
 نه بگرن نابه ان ده مني بيگاني
 خوي نه شار يتو به سه د هزار حل
 به فز نه ي كيشي نه ي هيلينه وه
 به لوله نه نك جار جار لي نه دا
 نه ما به وشه رته ا نه مدا بهم كبرا
 نه هم پياومه ناوي هر سات له جي بي
 نه مجاره كبرا كه جواب كرا
 پاره قهرز نه كا به سودو مه هم
 وه ختي ناموزا پاره نه بيني
 نه لي ماموسا ماره ي برره
 نه بجا كچ نه لي به خوا شو ناگم
 ناموزام حه قني به سه رمو نيه
 ناموزا نه لي بي حه باني ماگر
 ده س نه دانه دار پري نه داني
 نه بجا كچ نه جي بو دراومي مال
 چرا هل نه كا نه ي دوزينه وه
 خه نه بخرده رديني ، نيه كه ني نه خا

به زجر و به داخ به خه نجر لیدان
 لهی کیشی هتا دینیته مهیدان
 لهی ماموسا خیرا که دیره
 من نیشم زوره نامیم لیره
 کچ هاورا له کا لهی کاکه مهلا
 په نام بو هانیت لهی مهردی خوا
 مه به له بیدا بهم کابرا کوره
 له هقل و زانین زور بی خه بهره
 پیاویکی کاسب زور نینت پاکه
 په له بهل بهنی بو حقه کهی خوی
 کچی بیچاره دینته گوفتوگو

له لیت لهی هوار لهی هانا لهی زور
 هم کردوه و نای هم له گهر لهت لهت بم

یاخو بال بهست لهی گوریس و پت بم

ناموزا دیسان مهت را له کیشی
 له کس ناترسی هیچ نای له ندیشی
 فیسهک گوله گول له نیته تفهنگه
 مهنی بو له گری بی سه داوی ده نگه
 زان هه فیرینی لهی لهی مهلا
 فریام بکوه بو خاتر الله
 مارهم برری منت به گیانم
 زور زور مه منونم بهنده فهرمانم
 مارهی ته برری ته مجار ماموسا
 بی اجازهی شرع بی ازنی خوا
 مهلا دهک کویر بی بو زهدو ورعت

دهک پشنت شکی بو اجرای شرعت
 کهی باو که و با پیر ههروا زو بهزو
 لهه کهی دینه و کام امام فهرموی

پوکارت بی خو تو ریش چهرموی
 زور نه مع کار بی سه رو بیه له بهی
 بو پاره بی هم بوجی وا له کهی
 لهوا ناموزا وه حقیبه و کوره
 مهلا دانیشتی جی یینه مبهرد

میللت تابه گهی جاهل و نه فامن
 میللت تابه گهی شیت و عه و امن
 میللت هه مو کس گه بیه جوی ماردی
 نهی تو کی تاوا له ریگی بردی

میللت (قانعی) خوشکی نه ماره
 خهی تو نه خوا نه م به اندو باوه

ه (قائم و گهنم) *

قانع -

گهنم تو دیت تو له کام گی-ایت
 نه مه چهن قهرورنه خه لقی سهر دنبایت
 راسم بی بیژه تو بوجی جاکی له تاو ده خلانا تو بوجی تاکی ؟
 کی تو سهوز نه کا کی تو نه چینی ؟ کی له گهل تودا عاره ق نه رزینی ؟
 کی شیف نه برری ؟ کی نه نکا به وورد ؟
 کی تاوت نه دا به هه ناسهی سورد ؟
 کی نهت کاته چال ؟ کی نه نکا به تاز ؟
 راسم بی بیژه کونهی کونه سال
 گهنم -

(قانع) ایمن گهنم باشای نیمه نم
 ههر نم که هوی زینی نینسانم
 واسطهی ناشنی بو کو زاوا بیم
 ههر بومن نه ولاد له او کت تورا
 روسوری مه جلیس باران ههر نم
 بومن هه ژاران روو نه که نه چول
 بهوانهی خه لقی ، خه لقی جه نه تم
 ههر من ره ونه قی گهل و نیشنام
 زینه نه تی تاج و ته ختی باشا بیم
 ههر بومن برا هه کوزی برا
 ده بده بهی تاغور خانان ههر نم
 نه سرورینه وه هه مانه به کول

بهلام نهی قانع دهر دم نیهانه دهر دی دهر ونم به کجار گرانه
له هوهل پایز پیاوی کلاش شرر

سهرسام و لیوه و شیت و گیز و وورر

کلاشه چهکی نه خانه سهر پی لاشه بی کراس بی گوار دهر پی

نهزی برمی به سهرمای زمان هم گریته کول رو له بیابان

روزی ره شه با غیرت نه نوینی به دهسی نهزبو نورم نه چینی

جون گاجونی به سه زمان و لورر له بهر بارانا سهر و گوبلاک نه ورر

ویره بالی بهت نه قیزه حکاو چه گسا گوبیه توبه ره درراو

هه له به یانی هه تا گیواره نارامی نیه نه لای بیچاره

کافی سهوز بوم نورهی بزاره نه لای قورر به سهر جاری ناچاره

خوبو کوررو کچ خه ریک بزارن بو بزار کردن زور بی قهرادن

که گوعه به هار نورهی لار دانه نه گهر تونیم بی مالی ویرانه

به چنگک و ناخون تاووم بو دینی شهو تا به یانی بیل نه وه شینی

تاخر مانگک به هار وه خق دره وه نه لای بهش خورارو به نه فله ده وه

دره وم نه کا به داسیکی کول نکک ، تکک هاره فی نه تکی له مل

سا دررکک دهسی سا تارهق جاوی سا گهرما برره چه رگک و هه نای

نیوه رو کافی نانی بو دینین

به نانی جوی ووشکک باش نهی خنکینن

له دره و نه جات نورهی خه زمانه کا کیره بینن کاروش کورتانه

سا به هه ره حواله کیره نه واوه نه مجا ده نگک و باس هه غا له ناوه

خدمه نكار تاغا پي ۴۴ لين سهركار
دهه - آنچه له پشت خنجر جوهر دار

سواری ۴۴ سپ ۴۴ پي و ۴۴ فر بو خهرمان
فلايش په لپهل دروس ۴۴ کا تان

مافرت ۴۴ اوپينه ۴۴ اوودوی زور چاکت
روله ! چا ، نيکه به ده صيکي پاکت

راکون سره صيکي بکرون به پاره بیدهن له زمه بو ۴۴ سهرکاره
به - کور ناوچاوی تال نه کا ليمان جنیوی ناحق هيچ نه دا پيمان

سهرکار ۴۴ نواری بو ج - ۴۴ زی خهرمان
دبته - گو فتوگو به لام جنیودان

کوانی گنه که بوجی وا گمه ؟ به علوم دزیونه خانوم ج - ۴۴
فهلای قورر به سهر دبته گو فتوگو به صهری تاغا ، به ناوچاوی نو

له صهری خو ما گنه م نه دزیوه هيچ کسی به دز منی نه دیوه
سهرکار ۴۴ زانی سا به صهر جوری مه سلاحت وابه فه لا بتوری

هل ۴۴ سینه پي به لوله تفهنگ له گدل فلاد اياش ته بکا به جهنگ
فهلای قورر به سهر نابته زمان

۴۴ توری و ۴۴ رروا و جی دبی خهرمان
سهرکار ۴۴ مالی و ۴۴ مکانه خهرار له مالی تاغا ۴۴ هم که به صهر مار

فهلایش له پاش من ۴۴ جی بو سوال ۴۴ سورر پته وه له مال بو ۴۴ مال
من په بیدا ۴۴ کا به سوالی مالان

۴۴ چینه خاکت به وینه ی سالان

فانع خوی جوتیاری کردوه هم شمرانه که نومیوبه نی هم مو
 له نه فسی خویدا دیوبه نی له بهر جهوری مهر کار و زور کردنی ناغا کلن
 وازی له جوتیاری هیناوه ، بوه به ماشه وان ماشی ناو له لادیدا
 به ماشه وانیش هر نه زیاده به ناچاری له مهره ریگه به کدا بوه
 به جایچی

• (سکالای دل) •

خو پی نا گیری تاروژی مه حشر
 ته او عرض که کم حالی زه بونم
 بی قهوم و عه شرت به کافی نه نیا
 دروس کردنی بی فایده چیه ؟
 هه پیا ماله و مال ، درگا به درگا
 چونکه باش وه سام ده سکارم پاک
 خوا داخی تو دای له سه لای مهر
 نیسته هه ریژم داخی ده رونم
 که ی پارر امولیت بم خه یته دنیا ؟
 هه گهر وجودم فایده ی نیه !
 دوم به دومی خوی که کلاش هه کا
 بانگ هه کا خه لقه کلاشی چاک
 تو ، خوت علمی و هم خویشت قاریت

له ده سکاری خوت بوجی نارا زیت ؟
 هه ر پارچه به کی له لا ده ر هه جو
 هه پوت نامه وی چون به کار نایه
 له برس هه کوزی هزار وه کو من
 رزقی سه د ملیون خلاق هه دم
 جـ ولای بوه له زه مانی زو
 له بانی حقی هه گهر بت دایه
 ده ولانی دنیا له ده ی به دوزمن
 هه گهر ، رازقی وه کو تو بکم

برروا سوال کوری دوس و دوزمن بی

تا هو نزوله ی به هه ستری من بی
 خوا با عه نوم که ، له م کوفتو گو به
 زوان و قـ له م ده سکاری نوبه

بم به خسته چوننگه گه پوه به گیانم گه گهرتا مطیع به نده فـهرمانم
 گهرمنال بو ناز نه گری دامانت
 لهمن خرابتر هگا به گیانت

• (جوار خفته کی بامی نو گری پیر) •

روژی نه روزان خرمه نکاری پیر پیر بک داوه شاوره ات وزویر
 بو نالت و بو بهرگه گوتنه درا و پیر

چاره ی بررا بو نه ی مابو ته گـیر
 چو بو مال آغا آگاهی جارانت

جون پاش خوان خور بو شه وسوو اهوران
 وونی آغای خوم خاورن دیوه خان له مال ما نیه نه نیا لهتی ناز
 فریام نه گوی کارم ته واره

زه نگی بهد تاوم زور چاکت زرداوه
 پی ویستم بو بهرگه بو ناز و آوه ته معنی گه نهمیم بو تو فـهوتـاود
 ناگو هبزم بودیم بو سووتانی پـسـاوم بو کوشنی تالانم هانی
 دزیم بو کردی زور به نیهای چمن چه تهیم کرد هیچ کس نه یزانی
 زخم بو هبنای شهو بو کولانالت

به پشت سهرتو پووم گوی بانه و گوی باز
 نو خهربک زرا بوی من خه نجهر کیدهان

روژی ته نگانهش ته چووم بو مه یدان
 هـچـووی بو دهنده ن من له پی شت بوم

وه کک گری چهرچی هر کول کیفیت بوم

نوگهري خونو خزمو خوبشت بوم شهر يکي خهم و دهر دو ايشت بوم
 بي شکم رانه زه ند بو خام له مال آره قم له سر ريت به گوشه ي ده سمل
 هم له کيفاي وه کک روسته ي زال

ده فر شوريني نساو مل و منال

• وه لامي آغا بو نوگهري پير •

کويخا خواگه رم پيرو داررزو

گالته جارري هوز گشت هه نيو مه نيو

بوچی ناهي کويخاي دنيا ديو ؟ نازه ته ماته بي به خاوه ن زيو

پيشه ي نوگهري نازاي چونه ؟ نوگهري که پير بو نه فويي کونه

فریم ناده ي نايده م له تي نان نام خه له تيني به سروک و آهان

باوکت و باوکم و ابوون له جيجان

وه کک منو نو بوون به هزار قورحان

کاني که باوکت هاته ته من تو باوکم دهري کرد به بي گو فتو گو

هيوه ي نوگهري و آغاي وايه به م پيريه نازه تو چيت ته مابه

کواکک و مور رستن مهينه کا به

ته نيا من وانيم آغا هه روايه

خونو زنه کت بين به گاوان گم به خهم بگرن بو بهر گو بو نان

نوه رزه کار بويت نهت بو آزاي که پياوت ته گوشت شهو به ته نيابي

خوت هه له کيشا له خوت بوي بابي

کي ايلت کردوه نو به خورابي

ايتر منهنت به پوپه ي حکيرم

لاجو له لاما به خوات ته سپيرم

• (پینج هفته کی وریا کورزی نانم له سهر شمري) •

خه نجهري براي

باخوم بي دهنگم ا دل ديته وتار

دهرد هل هار ريزي وه كه لاي بهار

بيويسته بليم بهكي له هزار ناهم له ده سني توبه لهي زوردار

ميتر واز بينه له ده ستهي هزار ا

زوردار ا بونيتهر يگي ناشنايي ؟ بو ، نيه له دلتا ترمي خواني ؟

هه گهر ، هزاري بيته لاي دلي مه شكينه له سهر خوردايي

بهس تائيواره بي بهره بيگار ا

ههي خوت وه كو خوت له مه لمانه ته ما بگه تيه ، له وسهرو شاناه

راستم بي بلي به بي بهمانه ؟ بو سورانهي زن ياخو پوشانه

له سهر به كه لانه له پخته هاوار

له سهر ، هيج وپوچ دلي مه شكينه بو قازانجي خوت له و مهره نمينه

بو بي ده سولات به خفس بنوينه جويني بي دهده و وازي لي بينه

زوري لي مه كو مه بهره بيگار

با تو خوت نه لي له مه دياره چه ، له ناو دپكان ، چه ، له ناو شاره

بچوك توبه و چاري نساچاره مه لي من نظام لهوي هزاره

بو نوگري من كردي كردگار

بررو برس له لاي پياوي زانا چه ، له مزگه ونا ، يا له دوگانا

بوت ده ر له گوي همس له قورانا خواهم دنيا بهي بهر ريكي دانا

ده سني له ستمهار توي كرد به زوردار

بجسته مهربان هم باخ بو نهو باخ
بازه راو ، مکی هم شاخ ، بو نهو شاخ

زیر دسته گات ، حال بهکیش ناخ

کی باشه گتو به شادی و دوماخ ؟

خوش رابویری له قمر و تالار

نو خوا ناغای خوم مهبکه به گاه

بو تو فامون و من گوام شاه ؟

راسم بی بیزه له مده حله لاله
من له گلاره می کونی چهن ساله

هدر بهالیم بهیان نالیوار

مور و نیکوشین دایم نهقله دهو
نه نارام بی ، نه خواردن ، نه خهوا

هملتی بر هم ، هملتی بو نهو

چونست ، خوا همل تهگری نهروز و به شهو

له تاو برسیه می هیچ نه می قهرار

نوش بلار و گوشت خه نو موانت
کوردچی و مریله بو دپوه خانت

ده مانچه له پشت بر رنه له شانت
له سهر نارهلوی خوتو خیرانت

لیدهن له هزمی شادی و عود و نار

دهوله من له لابه طاروق و ویسکی
له گهل هزارا بیره هه ربکی

تاگی دوره واز ؟ تاگی ته ربکی ؟
ناخ روزی هم دی ، دنیا به ربکی

گشت وه کک به کک نه بوز ، گهداو پاره تار

• (پنج خشته کی قانع له سهر شمیری) •

خه بجهری کوردی

برا بر روانه نهو جی به هه رایه
بهکی زوونه بهکی وه کک پادشابه

به کی پی خاوسه و به کس بی گواپه زه مانی سه پره دنیا سینه مایه

فلیمی پرر له جهوره و اوله کایه

به کی حاوه ن تلار و کوشک و دوکان به کی بی خان و ملان و لات و بی نان

به کی کیس گهل فریبه چهنی شهیتان

تهوی شافیه ، یا نه عیدانه ، یا خان

هزار کس سه بربری هیچ دهنگی نایه

وه ره باوت به یان کم سه دیه دهفته ره

که دایه ساوه له ریگه ی خاکه کی سه

گه لی کوژران به شمیر و به خه نجهر له بهرچی واکه گه نجانیه هور و هر

به مایون ویلی شاخان و جیابه

براکم بی ته ماشام که ، کزو دژ

دوچارم پرر له ششک و موی سه رم کژ

چلون ته رزبه بهرپی قهقهه فی قژ

له دهستی جهوری زوردارانی خورین مز

هزاران عه دلی کسرا بی نایه

وه رز تهی بهش خوراوانی به بی دهس

دلت بوچی سوتاوه ، چهنی قهقهه

له گهر نیوه بیس له کی تر تیر هس ا

سه فی زورداره له سهرو هوزی بی کس

وه سکو ناشی خه وانو دهنگی نایه

له وه ردیرو له جوتیار و له گاروان

له دهرویش و له حونی ، تا منالان

له گهت لا ، دروله ، درويه و ناغه نامان

نهوه که لایه که نه دولا به اسکو هه هه واز

له چوار گوشه ی جیپانا هه هه راهه

برای زای دلم ، وا هاته وه سو نه بو جاری بلیم توخه ی ا و تم درو

هه موگس ههروه هابه نه که من و تو

له سه ر ریگه ی چه قانونیکه هه مردو ؟

هه وی بی ده وله نه ، سو که تر له کابه !!

زور کهس نه زانیت که نیسته نظامی عالم وایه که نوسراوه به لام

چونکو هه ر به که به هوی شتیکه وه ده میان به سراوه ، راحتی نالین

به لام قانع نه نی رابواردوه به هیوای زین نه ماوه و هیوایتی به هبیج

کهسی وه هبیج شتیکه نیه تا نه و شته بیت به په رده رازی دلی قانم

بهار به وه جی له دلیا بیت به قه لیم نه ی نووسیت وه نه بخانه بیس

چاو براده ران .

• (قانع و لینه گی ا) •

لینه هه هکونه ی داررزبو ا پرتو کاوی خوا برزیو ا

نه ساردیت و نه گهری نه بهرگه ده ف نه چه هری

مارنیت ، وه که مار نه گزی نیژی به چه شنی ده رزی

بونت وه که سه کی توپیو نه رروا هم دیو ، بو نه ودیو

نه بهرت هه هه نه بهت باو کیشم هه رنو کو هنت

لوکه کوئی ، هینده سکونی کهس نازانی جلونی له

نه سووريت و نه شيني
 نه سهوزيت و نه بوري
 وه سكو مه شكاله رره في
 كاني نه تيكيشمه سه سه رره
 كاني نه تدم ، به پيجا
 رونم نيه بو ده وري
 خوزگم به و روزهي زستان
 له نار به فرو سه هول
 چونكو له تووه دورم
 ناليم ، بوجي درراوي ؟
 به لام راستم پي بيژه !
 كي توي دري به كم جار ؟

خاوهن درزو ، بريني
 نازانم ، تو چي جوري ؟
 خاوهن كون و شه به تي
 پشتينم وا به دهرو
 لاشم بي ايفه جي ما
 ناخر ! تو ، به چي چه وري ؟
 ري ، گوم نه كم له كوستان
 له پوپهي شه اخي چولا
 لوي شادو سه سرورم
 نه زانم ! كه فه و تاوي
 به وردی بوم سه هل ريژه
 واتوي هارده رووي كار !

• (وه راني ليفه بو ، قانع) •

قانع ، له من درراو تر !
 كاني نه ادهم دهو كرا
 هنيان دابه ، به خهلات
 له لاي نه ادهم هزار سه ال
 به سه يرات كه و نه لاي شيس
 دهس به دهس پينه مه ران
 هوسا كه و نه لاي شاهان
 له جه سه يدو كه بقوباد

له من زياتر فه و ناو تر
 له به سه شت به شي بررا
 مني هين سه رووي بيسات
 مامه وه ، به سه سه حوال
 له شيس سه وه ، بو ادريس
 نا كه و نه دهس سه و لپان
 حو كم داراني جه سه ان
 حاور رابي تا شه داد

نه سکه ندهرو ، فه بله قوس
 بو به وه سا فه وتاوم
 ئه دته چا که هاوینه
 راهه مته تا کو زستان
 قورر به سه رت بو بیرت
 نه گهر ، به هیوای منی
 وه کک کلاشی ، مو فیلهر (۱)
 نونی نه دا له پارز نهی
 نویش له سه ره ما ته ویات
 خوت کورر نه گهی وه کک ژبو
 نه وسه سا مالت ویرانه
 نه وسه سا نه زانی که من
 نه گهر هیوات به من بی
 نه گهر چهز نا گهی بگری
 برروا بو لای پاره دار
 بیه ا به کاره گریان
 داری ناغا بگره دهس
 شوق له مسکینی هه زار
 به مهر ناغا سوین خواردن
 به لکو بتکن ، به مهر کار
 له ده پهنجی تا پو بی
 نه وسه سا بچو دپوه خان

چارو ، قه یاسه ره ی ، روس
 به کجاری من نه ماوم
 کهرما ، ته و او به تینه
 به فر نه رر ژبته کویستان
 چلون نه گهی نه گبیرت
 جگهی تو خه ی دزه ی
 کانی نه بیره ی دیتسه ده ر
 به کار نایه ت لای نه به ی
 گبری نه ز نوی چه ویات
 ژبو ی ، له سه ره ما سه دو
 نه وسه سا ده ردت گه رانه
 خرابه ترم له دو ژمن
 هه ر دو ده ست به گور بی
 به لکو که لکی کیش بگری
 یا مال ناغا ، یا توجار
 یاخو ، به باره به ریان
 بکوزه و ، گوی مه ده به کهس
 هه نا نه بیه ی بو بیگار
 دیاری بو خانم بردن
 خه رمان هه لگری بو هه زار
 ماوه ، نیوه ی بو تو بی
 به هار بی یاخو ، زستان

لیفه‌ی جوانی ره ننگاری با سه‌وز و سور ، یا ماوی
له سه‌ر دوشه‌گی نه‌رنا له دیوه‌خانی گهرما
بو خوت بنو به بی خه‌م من هه‌ر اومه ، که وا هم

۱ - کلاشی سو فیله‌ر نه سو فیله‌ر ، ره گه‌ز به‌کن له دو مه‌کان
شاره‌زور که کلاش دروس نه‌کن ده‌سکاره که یان هینده خراب و بی‌فهره
به نوزی پرژهی تاو نه‌و کلاشه هه‌ل نه‌گهر ریته‌وه و لونی کلاشه که
نه‌لکیت به پارنه که یه‌وه . نیسته قانمیش هه‌ر شه‌وبکک نه‌و لیفه بدات
به خوبا له سه‌ر مانا دیته‌وه به کک کورر نه‌بیت وه نه‌ویل توند نه‌کا
له نه‌ژنوی وانا نه‌گهر لیفه‌گی پیوه نه‌بیت گهرم آریه هه‌تا لیفه‌گی
پیوه بیت چو نکو به هوی لیفه‌گهره ده‌سخه‌ررو نه‌بی پشتین نه‌کاته‌وه
و خوی به‌ره‌والا نه‌کا و سه‌رمای نه‌بی .

• (پیدنج خشته‌کی قانع ، له سه‌ر شعری) •

هدی‌ی صاحبقران

نه‌ی وه‌نه‌ن ا به‌بذیکه به‌ستی ، موزده بی ده‌ورانته
خوینی کوزراوانی کونت ، بو به‌بی هه‌یوانته
گوی له هه‌ر لا راگری ، هه‌ر گوفتو گوی لاوانته
له‌ی وه‌نه‌ن ، روم و عه‌جه‌م ، موشتافی کوردستانه
لیفتخاری ، میله‌نی کورد شه‌وگنی عنوانته

نه‌ی وه‌ته‌ن ، چاوت نه‌ترسی قهت له‌غازو توپ و تانگه
وا قه‌لام بوت بی‌گه‌بشت ، بو نو به‌کا‌هاوار و بانگ
با بنجکی کاکی به‌دگو دوکلی ده و بیخه‌ه فانگ
به‌سته سه‌ر به‌رزی صبه‌بنان و شه‌وانت روز و مانگ
وه‌کک نیشان و بی‌ترای ، سینگو نه‌جه‌ی شانته

که‌ی قه‌لام نه‌توانی باسی تو بن‌وه‌ی یا زمان
جون نه‌توانی سه‌د یه‌کی باست بکا بو من به‌یان
نه‌ی نه‌بیعت نافه‌رین ، بو کرده‌وهت بو کوردسان
به‌رق نه‌دا و نه‌ررزی وه‌کو ، نه‌مواجی گه‌وه‌ر چه‌شمه‌کان
نه‌اوه ، یا روحی ره‌وانی چه‌شمه‌ی نه‌پوانته

کانی قاپی گولشه‌ن و باخانی تو نه‌کریته‌وه
قه‌لبه‌زه‌ی تاوت ، به‌روی شاخه‌انه‌دا نه‌ررزیته‌وه
زای جه‌رگی عاشقانه‌ت به‌ی له‌به‌ی نه‌سکولیته‌وه
تاوه یانوره له‌ه‌کسی خور که نه‌برسه‌کیته‌وه
نه‌هلی حکیمه‌ت وا نه‌زانن دورره‌کانی کانه‌ه

سه‌د وه‌کو لو‌بنان و به‌رلین بو قه‌زا گیرری سه‌رت
سه‌د سه‌زاران جه‌وه‌ری ، قوربانی توزی جه‌وه‌رت
روزی ته‌نگانه‌ش نه‌بینم ، شاخه‌کانی سه‌نگه‌رت
گول گولی سورو سپی ، خال خالی خاکی گه‌وه‌رت
بودره‌ی روخسارو سورمه‌ی رشتنی چاوانته‌ه

خزله پیک ده سنی قوددورت ، سبکزدوینی بو هزار
رو ، که هه لابی ته هم ، هه ر گولشه ن و هه ر میرغوزار
کوه. ارت گهرمیان و گهرمیان انت کوهسار
ماشنی رهنگی خ. زانی نویه بویه دی به. ار
فهرلی هاوین گهرمه مه یلی به فره گی زستانته
تهی وه نه ن جی نوری حافی ، نو به چه شنی کیوی نور
سه د هزار موسات هه به ، به کک به کک وه کو ده ریای نور
ده خل ودانت گیتی پرر کرد ، جا نزیک بی یاخو دور
چونکو هه. اری زه خیره ی کابه ناته شاره زور
سه. هه بازار ، خوانی میوانه به بهر میوانته
گهر خه یالی تو بکم فهوری لادل خ. هم دیته. ده ر
ناری تو بهم ، ده م ته بیته چاو گه بی شه هه دو شه گهر
سه بری ده شتی تو ته کم چون چاکه بو زای جگهر
باسی میوه ی تو ته کم ، بویه فه لیم هاتوته ، بهر
به سته گانم به سته بی ته یلی دل و عرفانته
گشتی شوشه ی زبرر و زیوه ، باخه ، باخه ی گه نم و جو
تو ، به هه شتی ته م جیهانه ی بی گه زافو بی درو
بیره و ویسکی شه کینه جاموله بی پرر به فرو دو
پل پله و لاگیره بی زبررینی جوانی فه. وی نو
زرر زره و ، پشته بی ، به ردینی فه د شاخانته

کبو و کویستانت سهراپا قرمزو گولنهاریه
شیوهل و دهشت و نزارت ناری سهافی جاریه
سهدهنی بولبول ، لهبو گول نیش وکاری زاریه
ناسمان و شاخی بهرز و پانی نهرزت دیاریه
مالی سکوردیت و نوره دیواری جهوش و بانته

داخهکم بو نهو دهدهی لاجی له نارا دو دلی
لاوی خوین گهریم بزانی و دهس نهدهاته سهرجلی
جا ، نهماشای خاکه کت که و بیره سههبری گولی
په بکولی^(۱) تا قهسری شیرین ، راکشاوره بی گولی
دهشتی قهندیات درهزه ، بو چراچی وانته

سههبری کبوی نهزمررو^(۲) گوپزه چلونخویان نواز
بو گول و باخچهی لهخویی پشتی لوفانیان شکان
داری زهره^(۳) ، زهره نابی نهزمررو تا نهچیتنه ناسمان

(۱) په بکولی : ناوی کیوبکه داخل ناحیهی (وارماوا) وقهزای
(سهله بیچه) و ایوای (سلیمانی) که په زنجیره درهزه بوه توه تا قهسری
شیرین له خاکی بیراندا .

(۲) (نهزمررو گوپزه) له پشت شاری سلیمانیهوه ، دوشاخن
که زورتر شاهره کانی سلیمانی له شمردا ناویان بردون .

(۳) (داری زهره) نهو شاخهیه که ، کهرتوه ته بهینی سلیمانی
وقهرداخهوه .

پیره به گرون (۱) تاجی شاهانه‌ی به سهر به رزی فرزان
نهم ده ماوه ن ، داگری مه حجوبی مه ورامانته
گورده بی خهم مه لسه سهر پی ، رو گره شادی و ده ماخ
نه و نه مات پی گه پشت و هاته به روه کک داری باخ
ده سته نه ژنو دا نه بنشیو مهل به کیشی شاخ و داخ
خه نی دیوانی شکسته‌ی گورده نولی به رزی شاخ
روشنه بو سهر به خوبی تور ره پی فهرمانته
ره منی حه مدی قانعا نازانی تو معنای چیه
رو نه کانه نه و گسه‌ی ، غایه به رست وه کک لوتیه
باوه جود گوی‌ی مه لک نی دانا چله کی سودی چیه ؟
جار به جار حه مدی گلهت گهر لی بکا ناحق نیه !
جه رده ، رانه گره نه لین خه لقی که جانی جانته

(۱) (پیره به گرون) شاخیکی به رزی کویستانه له شهبانی
سلیمانیه وه به به بن نه م شاخه دار یگه‌ی او تو موبیل نه رروات بو (سورداش
و ، قه لادزه) . به کی له چاکی نه م شاخه نه وه به که بهر سالیکک به فر
نه باری مه هولی نه و شاخه به شی سلیمانی نه کات تا هاوین ته وار نه بیت .
واتا نه وه نده کویستانه نه و نه وه که له کانیه کان دهر نه چیت له پاش
توزی دور که و تنه وه له چار گه‌ی نه به سنی وه نه بی به سه هول روز به
روز نه و سه هول نه مستور نه بیت مه تا مه اخر مانگی به هار له اخر
مانگی به هاردا کاروانی لی ده خه نه ری بو سلیمانی .

* (پینج خشته کي قانع له سهر شمری) *

کوردیک

چون ، نهما عزو شهرهف ، چه ایسه تو ناوی چی ؟

بهخت نه گهر یار نه بی مه کرو فهن و داوی چی ؟

حورمهت له سررو که نهو ، حورمهتی فهوتاری چی ؟

پاره نه مررو شه رده فه ، پساوه تی و پیساوی چی ؟

نیسته بی پاره بی به دناویه ، به دناوی چی ؟

نهوی نیسته له نه زهر دایه به فکرا نه ده هات

دوی به دوو هانه نه دا بیت ، چه به خوت و چی برات

خوا نیراندهی که بی ، سه بریکه نه هانه که هات

نهو که سهی دینی له ژیر عالمه وه نالهی نه هات

نه مررو سهر دارو ، ره ایسه گزی چی جاوی چی ؟

به خوا باوره رت بیتو به سه مر علی کلام

شهو له بو جول نه پرا روز نه کرا سه رقی چه مام

سه ری دایم له کانا بو کونی بو وه قفی سه وام

نیسته نهو کورمی نشینه و منی بی پاره که دام

وا به گون گویزه نه کیلی کنی روخاوی چی ؟

سه رم سورب ماوه کی بوچ نهو که سه نه هلی هونه ره ؟

سه رکزو ، قورر به سه رو ، بی سه مه رو ، ده ره ده ره

خواردنی خوینی دل و ناوی زوخاوی جگه ره

سه بری بازارری خوا که دلی سوتاری چی ؟

تهی فوله کک ا راستو نهی ، پو عه مهلی پرر زهره رت
 پو به خيو ڪرڊني بي سوڊي هه مو جاشه گه رت
 بو هزاران مله اي دل به خه مي ده ربه ده رت
 سه ڀري هم ايشه که تهی گهي ، توري عالم به سه رت
 تو ا که رراوچي ژني حيزي ، سه گهي جي ، راوي جي ؟

کلاکي گه ر هه ل ته ڀري ته ڀيه به سه ر ، روتبه ي شا
 شا ، به شوق ده ر ته ڀري ته ڀيه به ناو فوجي گه ردا
 تاوي بازي چه قه لو ، روزي ده مي ديلا به با
 گاهي رپوي به نه زاني ته که به شيري هه جا

گهس به تو فخری نهی ، ده می جی باوی جی ؟
 (قانع) ايشي فوله کک پوچه وه ڪو ايشي منال
 هه رجي هات ، گوبي مه ده ري ا بي سه مه ره فکرو خيال
 به به کي شه ر به ت ته دات و به به کي هه ر زني تال
 هه ر له روزي ته زه لا عاده ني بو ايشي به تال

جاوي ره هي نيه بو کس ، گهي جي جاوي جي ؟

* (هاراري نامينه دايکي کوته کک بو هه مو دايکاني جيهان) *

خوشکي خوشه ويست ياران داسوز دايکي کورراني لاري جگه رسوز
 بنواررن بو شاه دهروني ته نگان بنواررن بو بار زمان له نگان
 بنواررن بوره نيج به ياچوي خومان بوشين وزاري وها توچوي خومان
 برروان بو ليو پرر باري زهر دمان

بو فرچه و ژره ي ده ي پر ز ده ر دمان

بروانن بو مهر به قور گبر او مان
بو خوردهی فرمیسکک خویناوی چاومان

بیمه نومانگه و نوروز نه کیهین

به سه د ناله و دهر د به سه د نه خوشین
کورر به بدانه کین به هزار کیهه
صابی پاریزه با سه رمای نه بی باوه شینی که نا گهرمای نه بی
کای نه خوش کهوت نوشته لای شیخان

بو خسته خانه بود اوو دهرمان

ها ماول بولای دراوسی بردن
ه تا مناله پهر رو گو شورین
به روز له باوش شه و لایه لایه
کراسه شرده گی زوزو بهوره
کای بوو به کورر بی بهن بو روی جه نگی

بی کن به نیشات بو شبلاگی تغه ننگ

گوله توپ بدات له پهردهی دلی
لهت لهت جگه ری له دم بیته دهر
چاوی نازاری پرر بی له خویناوی
هاوار هه دابه هه بابه نامان
له تاو گیان که نشت دم داچه قینی
به پی جورری نار به بی خه خوار
نامه وی کوررم چاوبکا له کس
نامه وی دنیا م بو بکا به بازار

کام دل نه و دله وه که پهردهی گولی
به دم نیزه وه یانوی خه نج...
باله ته پی کات وه که گوی کوز راو
فریام بکهون ده سم به دامان
له گونای زهردی حیواناوی بر زینی
نه وه که گی دینه به ردتان لی باری
خه لقم بو بگریت بیکا به زهرده س
هقی تیا فروشم بیم به توجار

نامه‌وی کوررم بو بکن به پن
 فقیرو هزار بو مباردهاز کا
 نامه‌وی نیزه به صیته بستی
 کورر بویه چاکه غیرت بنوینی
 نه‌بلی باوکی کزو بی‌دهس بی
 بلوتی گاسن به هیزی دهمار
 فانی خیزانی خوی به‌دهس بینی
 فیری کوشتاری ناو فروگی کن
 یاخو پیاده‌بی و خه‌لقی تالان کا
 یا نوتوماتیک بگریته مستی
 نازدایکه پیری خوی به‌دهس بینی
 نه‌بلی برای چاوی له‌کس بی
 زه‌وی هل‌درری هر ره‌وه‌ل به‌هار
 به‌قرچی هاوین تاره‌ق برزینی

همی داد همی بی‌داد همی ته‌لی وجدان

همه‌کام دینه‌و ؟ همه‌کام ایات ؟

من کوربه خیوگم به‌دلیکی ته‌نگ

به‌زور رای کیشن بو مه‌بدانی جه‌نگ

بو سودی مه‌ردوم سه‌ری بفرن به‌نوی نیزه زکی مه‌لدررن

بیکن به‌قوربان بو کوشک و ته‌لار بیکن به‌فیدای سنوقی دولار

ته‌ی دایکی کورران ته‌ی جنسی لطیف

ته‌ی شوخه ژنان سهرتا‌پا زهریف

غیرت و ناموس به‌ر مه‌دهن له‌دهس

کورر مه‌دن به‌کوشت بو قازانجی کس

پر به‌دهم خوتان هاوار کن به‌ک ده‌نگ

بلین کورر خومان نانی‌بین بو جه‌نگ

همه‌هزارین له‌ل کس ده‌نگ ناکین

سه‌ریشان بررن همه‌جه‌نگ ناکین

همتر هر بزی ده‌وری بی جه‌نگی

همتر هر بزی تاسایی خواهان بزی تاسایی تا زینی جیهان

* (گله بی له چهرخ) *

سه بریکه ا چهرخی کونه چلون شال و جاو ته کا
دوزمن به روحی سیدبهره ، (۱) مهیلی هه تاو ته کا

می باز و می پرسته هوعینه به ئیشی می

هـاو رهزمی شیری بیشه به قه نلی پیاو ته کا

پیره زنی وه هابه به سه د مه کرو و چـاپلوس

خو گیره ، خو فروشه ، له گشت کس سلاو ته کا

بهم پیره چه ، منداله ، له بو رهنگی ئال و وال

رهنگ رهزه کوبه کانی له قلبی شکا و ته کا

گاهی سه ری له هیچه وه ته بدانی تهخت و تاج

گاهی سه ری له تاجه وه ، به ته پلی درراو ته کا

به رری نیه له شاخه دا ، جنگ داره وه کک پلنگ

به حری نیه له به حره دا ئیشی سه راو ته کا

که بارچی بی چه شوخه به لام دل ته دا له سیخ

قیه می که بابه کانی ، له جهرگی برراو ته کا

(۱) (دوزمن به روحی سیدبهره مهیلی هه تاو ته کا) واتا

هه ره کسه که سیدبهریک بی بو هه ژاران وه یارمه تی لی قه و ماوان و بی

دهستان بدات چهرخی زه مانه یارمه تی ته و کسه نادات به لام هه

که سیک که هیج سیدبهری نه بی بو مهردوم چهرخی زه مانه زور پشت

و کومه کیته تی .

دهوران وه كو خهياته ، به مقرآزي (۱) هانو چو
 جل دورى چا كه ، گواگهئى نه لاشهئى درراو نه كا
 قانع به دهستى چهرخهوه ، وامات و سهركنزه
 بنوارره بي تهكانه ، له ماري كوزاو نه كا

• (پينج خستهئى قانع له سهر) •

شمري هه ريق

برا نه زانم دهستت به نهاله دات پرر له خهه مال و نهاله
 بىرت هه ره له لاي زهررات و گاه قانع به راستى مهه بىكه به گاه
 له داخى خوا ، حالم بي حاله ؟

هه رخوى خوا به هه رچى كه نه بىكا به هه رگهس به شى زور يا گم نه دا
 هه بىچ هه عيب نا گيرى له كارى خوا عالهئى خو لقات رزقيان نه دا
 بو هيندى مهه نى رزقي به كك ساه

بو به كى ده ولت بي حهد و حيساب بو به كى نانى وشكى پرر هه زاب
 بو هيندى بي سوچ پرر قين و عتاب بو به كى پلاو خورشت و كه باب
 بو هه ندى گه نم ، بو هه ندى گاه

قه رار نا گريت له سهر هه بىچ كارى هيندى مو حقاچه به كوله دارى
 هيندى نىر ناي به سوالى شارى بو دهستهئى تر وهه هه نىبارى
 وه كك به فرو باران ، وه كك بائى هه ماه

به كى بونانى ، هه خه يته هه هى حهئى نه دهئى به به كى نه ختى جهه م و كهئى

(۱) مقرآز : به دو برد نه اين له كورد ديدا هه ره وه كو مقرآز

و دو بردى بي نه اين ، قه بچى وه دوشاخهئى بي نه اين .

پهکی له برسا ، زهر د نه گهی وه کک بهی

چاپی شیرین و پلا و پیاپهی

بو پهکی نه لوی گهری جه جاله

له لبت من و تو دژمنی خوا این

یا ، واهل نه گرین چون شیخ و مه لاین

به ته نیاو بی کس بی خزم و براین

ههر چه زده ، ته و او کوردستان گهر را این

خوا نه و خوا و مال هر هر و ماله

خوار دنی فیل نه دا به به کک مور هیج جیا نا کا تو له سپی و له بور

روزیم نه دیوه ، نه کم و نه زور نه و من مه لام نه ایم به هر چور

خو قانع نه دیب فکر و خه پاله ا

غهرقی نیعه نه هر کس بی دینه به شی دینه داریش شین و گرینه

به خوت سوخته ده م نه شیرینه لیباصی هیندی فامونی شینه

جو ، نه نه خشینی وه کک گولی زاله

گویم بو را گره پادشای بیباک کیرام خرابتریم خه پته رووی خاک

دهردی دلی خوم نه رر بوم سهر پاک

نه دهی به بعضی قونده رهی زور چاک

منیش چه چه ، یاخو ، مه شکاه

خوامن و تو بی بینه گو فتو گو محاکه کین ، رامت و بی درو

من که دامه زک بو نانیکی جو

تاخر ا به کام رو؟ کرر نوش بهم ، بو تو

مه دجار به خوت سوین و عالم به د حاه

جهره ئیلم ، گوشت یا کا به سوتان ؟

خدمه تم نه کرد به شمع و قورئان ؟

چه ندم بو خوندی سورهی (الرحمن)

بوجی بهزید بوم حسینم فورتان ؟

روی تو ، له جه نام نهونده تاله

من گه و نه کانت سه ری پاک روخاوه

سه رچی پیساوتوبی چاک لی قه و ملوه

سه همیشه داماو بی نان و تاوه نازانم خه زنهت بو کی داناوه ؟

سه لاکانت روت لنگه وه کک چه تاله

سه رتو عاهمت خسته گیر و داد

شیرین بو خه سره و ته شوی بو فهره ااد

بهش کردن وایه سهی داد و بی داد وادهی مزوتو و روزه گی میماه

شهرت بی له حه شرا بیکم به گاله

سه دجار قوور انم به سه ناسهی سارد بو مشتی هه رزن بو له ویچی نارد

و تم بی نیره که تو هه ر نهت نارد ایتر میکا ئیل نه لاتی بو خوارد

که بهشم نه دا له بهرروه تاله

• (کور نه بی چون بی ؟) •

کور نه بی جیگهی شاخ و بن بهرد بی

ره ننگ زهردو زایف هه نا سه هه رد بی

خه مپسار و به شیو سه رسام و بی ره ننگ

بی که یف و دماخ وه کک نه فشی روی هه ننگ

وہ کہ بلنگے چابک وریا وہ کہ رہ شمار

بہ زاہر سہرکز وہ کہ مہردہ مودار

مردنوزبان لہلای بہ کسان بی بو بہ جباری پیشہی گریان بی

زور چاکے تی کوشیت بو بہرزی ہوزی

خوی کات بہ قوربان بو خاکی کوزی

ہہ تا نہ توانی دہس ہہزار بگری سہ اردنہ بیتہ وہ ہہ تا کو نہ مری

جہنگ لہ لہ ناو برادہ رانی ٹاشتی خانہ بہ بن کہس و کارانی

ہیندہ نیکو شیت چاکے خویندہ وار بی

لہری ٹازادی زرنگے ، ہوشیار بی

وولات نہ فروشی نہ پی بہ جاسوس پارہ وہر نہ گریٹ لہبانی ناموس

خوی پلار نہ خواو برای نانی جو ٹاسون نہ پوشی و پراگی بہررو

خہمی نیکلاو خہمی یاران بی پلنگی نہ بہز لہروی مہیدان نہ بی

ژبانی گہلی نہدا بہ پارہ لہ سہر حق بروا بو ژبر قہ نارہ

زیندات لہلا با باخ و بیسان بی بہرزی یانزی لہلای بہ کسان بی

ٹہوسا پی ٹہ ایم کوری جوانہ شہیری بیچوہ شیر پیشہی نیشمانہ

* (خوت بناسہ) *

لہ ہہ مررو لازمہ ہہر کہس بزانی خوی کہ کورر کی بہ

بہ قین ہہر کہس نژادی خوی نہ نامی بی سہر و پی بہ

کورری بی ٹہ سلوا چاکہ ، بہ چہ شنی گورگی ناو گہ لہ

دہری گہی باوہ تہن جول کا نیشمانہی زوایہ تی پی بہ

برابی ، ٹیشی زور چاکہ دہ خیات ہم بہ جی بیہ

ٹہ لف چون راستہ ٹازہ ا ٹہوی باری ہہ بہ تی بہ

به وده کاکه بو نومه ، نه گهرنا من حه قم جی بو
بلیم لاده له نهوشاخه ، وهره لیرو بررو ری به

به فاحهق باخهوان گهی خدمهتی داری نه ناسی کرد
هه تا معلوم نه بو ئایا ، زقومه یا خو ا هدری به ؟
نه لی به خوا به گوی ی ناگم وتاری گشتی بی سوده
هه تا معلوم نه بی ئایا ؟ که اهم شینخ قائمه کی به ؟

• (اسپه گهی قائم ۱۱) •

همی برادر گوی گرن بو تا ریفانی ناتهواو
بابو بکم هس چه یابو ؟ موخو قوه تیانه ماو
باشود بیه کک ، چاوتنه نور و گوی وه کو گوی در بزی پیر
کله دیو و بی دیان و سینه وه کک دهر بهی شکاو
لاسه وه کک گامیسی و روحی زور بچو کتر بو له میسی
په بگه هل ، بن کلک فل و حه یته زل و سا برین گاو
قوت له عمری خوی سه عانی قالی ساغی نه بو
ناو کهریسی و هاله دارو ، جهوشهت و کله مقاو
زین په لاس و ره شوه بن قهن قوشقنی تالی ده زو
هل نه کیشی ، ناهو ناله نهو بو نه خنی کای رزاو
کایه نی خالی و خه واه ناخوردی پرر بو له هبج
وه کک ژنی پزو بکا پزوی نه کرد بو چوردی ناو
من به هدریو یافتنم بو که نهو هدریم نه دا
نهو له ژبرو یا ره زاتی بو له بو سوس و ده مارو

روزی نه روز ~~کردمه~~ لامل ، تا جهامی ده رچی
 نه وهلی پانز له سه ر خو گه پیه گانی بو سه راو
 (قانما) هم نه سپه چاکه پینه مه بدانی گره و
 گاهم رهوت و گاهم ویرغه ، گاهم نه رمه و گاهم تاو

قانم روز بک نه چیت بو دیدن ناغابه کک له ناغاکانی مه ریوان زوو
 ماند و نه بی له ریگه دا کانیکه نه گانه پیدسه وه ناغاشا نه کات که قانم
 زور ماند و وه په ریشانه ، به زه بی به قانما دیکه وه سه خاوه نی حاتمی دیته
 جوش وه ده ریای به خششی شه پول نه دا هم نه سپه جوانه نه گانه مل
 قانم ، قانمیش دو مانگ ره نجی پسوه نه کیشی سه ری سه مانگه نه سپه که
 نه نوی .

• (قانم و گورری منق تو تنچی) •

قانم —

کاپشه ی و پنه ی ره ننگه گی زهر دم	نه ی برای شیرین ها و فهدی فهدم
هاوری ی چول گهردی بابیانه کم	هاوری ی منالی قوتابخانه کم
هاوری ی ها تو چوی گهر میانه کم	هاوری ی سارای مه بل مه ریوانه کم
هاور رازی په نهان ها و نه حواله کم	هاوده ردی ده رون ها و خه باله کم
هاوئیش ها و برین ها و بی قهراری	هاو بیرها و گریان ها و شین ها و زاری
بو جباوی هوز دیده غنا کک بوین	من و تو هه ردو قوربانی خاک ک بوین
به کک له به کک به د تر گبروده ی جل بوین	من و تو هه ردو بو لبولی گول بوین

من و تو هر دو ناروی دهر د بوین
 من و تو هر دو هه ناسه ههرد بوین
 چن تیری تانهی وه تن فروشان
 چن تهوانچی سارد بیگانه و خویشتان
 چن کزهی جگهر چن قرچهی دهر ون
 چن ماهی شهوان بهزار و زه بوین
 چن شهوی پایز تا روز دو به دو چن هه رلی بیدو چنده هاتو جو
 بو به جیت هیشتم روناکی دلم ؟ دلی گیراوی زیندانی کلم
 * (وهلامی مفتی بو قانع) *

مفتی -

به دهنگی نهرم که هاته زوان
 ماخو چون نه سرم بهم داخ وده رده ؟
 بهم ناهه قانه به چاو هه بیدم
 هه بیدم هوزم تهواو جیاوه
 هه بیدم هودی نیشمانه کم
 به هبج کلرچی هوراخی نیه
 هه بیدم هه نیو ناوشان داچه کاو
 بیوه زن بی هوش له کولان که ونو
 هه بیدم لاوی نه خوبنده وارن
 جه نابی یا شیخ چاو دا هه پوشی
 به که به بزیشکی به که به ماغابی
 بهکی سرفیسه بهکی ده رویشه
 ونی ههی هاو فهر د و بلی بیابان
 بهم لیوه وشکه و بهم رنگه زه رده
 گورگ سهر نه کا ته لاشهی بی نینم
 له بهر نه زانین تهواو فیه رتاوه
 ده سمایه ی لاوی نه وجوانه کم
 نازانم قانع ؟ هه ماله حیره چیه ؟
 پی به پی خاوس برمی ولی قهرماو
 پیره پیاو بی جل له سهر ما خه وتو
 به زگی برمی کول کیشی بارن
 خوینی هه زاران نه نام ته نوشی
 به که به راو وروت به که به کور بخابی
 بهکی نوشته نوس بهکی هه و کیسه

په کی مه لایه و دیناری نه وی نه گهر نه بده بیتی، نه لاق نه کوی
خو باوه سید میزه دهی سهوزه ماشا اللهی لی بی وه کک به چکه فهوزه
نه بی بوی کو کی دینار و درهم له شه کر و چاپی له زور تا به کم
هه ی خوزگهت به خوم به سهه د هزار جور

که نه جاتم بو له نیش و ناصور
هه ی خوزگهت به خوم که نه ماژینم ایتر نه جهه کی ناوچاو نابنیم
هه ی خوزگهت به خوم فهرراشی مدیر

نیشم پی نیسه و لیم نابی زوهر
هه ی خوزگهت به خوم شاد و مه سرورم
له استهلاکک و له گمرک دورم

هه ی خوزگهت به خوم چه نده شهر به رزم
ایتر له درگای تجنیید ناله رزم
هه ی خوزگهت به خوم جگر وه کک که باب

ایتر (انضباط) پیم نالی سهه گباب
هه ی خوزگهت به خوم که ناووم نابهن
له مزگهوتانا غه یبسه نم ناکن

چاکک نه جاتم بو هه تا نه نفی مور کا و جو، نابهنم بو نه سپی مأمور
نه گهر نه نه وی تویش خوت رزگار کی
له دهس نه مانه ته و او فیرار کی

هه لسه بیره ناو گورری نارونه نگه به جوت دانیه بین بی سهه داوپی ده نگه

میترا برا گیان تم سکوردخانه زیندانی ده متنی تیه و مانانه
 به خوات نه سپرم دهر ون پرر له زام
 وا چاوه درینم زوکه بی بولام

تایم له گهل منفی تو تنجی بینجویندا برادر بون کانیک که منفی
 خوالی خوشبو سردوه قائم نه چیت بو پرسه بو مالی منفی له گهل کوره کی
 منفی دا نه چیت بوسه کورری منفی کانیک نه گانه سه کوره که
 به زمانی حال له گهل منفی تم گو فتو گو به یان نه بیت .

* (شش خسته کی) *

تایم و سه ری

سه ری پرر نه پی له سه و دای نیشتمان دائم گیر نه بی له خهم بی دهستان
 نه نه به نه سورر بوده وای دهر دان هر نه وایت کاو میزه ری گران
 له خوا نه خوازم که به برین چی تادوا هه ناسه ی به زار و شین چی

سه ری خوی بهرز بی و چش بکا له هوز
 بی سه ری بیینی و خوی بکا به فوز
 فرمیس بک نه رری بی بو جیماوی کوز
 له خوا نه خوازم که به برین چی
 تا دوا هه ناسه ی به زار و شین چی

سه ری وه که میو بی له حاشی دوز من به لام پولا بی به رابه ر به من
 پرر بی له خه یال بو کچوله و زن وه که بی پیچیتو له ناو نوی کفن
 له خرا نه خوازم ، که به برین چی تا دوا هه ناسه ی به زار و شین چی

بو کس و کاری ته و او گهرم نه بی	صهري له جه نای یاران نه رم نه بی
له گهل ریش سپی پر له شه رم نه بی	له ری بی ناموسا له سه رم نه رم نه بی
تا دوا هه ناسه ی به زاروشین چی	له خوا نه خوازم که به بررین چی

تیر بی و نه زانی هه ژاری چونه	صهري نه زانی هه رداری چونه
مهس بی و نه زانی هوشیاری چونه	ههر گیز نه ی دی بی خه مباری چونه
تا دوا هه ناسه ی به زاروشین چی	له خوا نه خوازم که به بررین چی

به هل هوری خوی ته و او دلشادی	صهري له وه سو اس مه پنه ت نازادی
ته و سه ره ته گهر که له ی نه رهاد بی	له وه سرادی و خه لکک بی مراد بی
تا دوا هه ناسه ی به زار و شین چی	له خوا نه خوازم که به بررین چی

فته نی نه کوشی بو سو دی گشتی	صهري نه نواری بو ده ورو پشقی
دوشه کک رابخاوشان له سه ر پشقی	گال هل نه وه ری له درزی مشتی
تا دوا هه ناسه ی به زار و شین چی	له خوا نه خوازم که به بررین چی

صهري پرر له گهر وه کک ته نور نه بی	
پرر له میسکی روز وه کک بلور نه بی	له خوبه سه ندی ته و او دور نه بی
روژی ته ننگانه به خوین سور نه بی	له خوا نه خوازم که به بررین چی
تا دوا هه ناسه ی به زار و شین چی	

هاواری لی که پت نه گانه فریات	صهري هه راسی نه گری بو ولات
ههر گیز نه به خشی به هزار خه لات	په زاره ی نه بی بو بی ده سه لات
تا دوا هه ناسه ی به زار و شین چی	له خوا نه خوازم که به بررین چی

سهری به بی خم چیته سهرسهرین
 دو گوی ی خوی گورر کاله شین و گرین
 جارپک نه په نه سهر تا هو نالین هبچ خا مخور نه بو پوده ستای بی تین
 له خوا نه خوازم که به برین جی !
 تا دوا هه ناسه ی به زارپو شین جی

روزیک قانع نه چیته ناو مه جلیبیک هه مو تاغای که نهج که نهج
 نه بن وه هه ریه که باوه شیک مشکی و چه تغه و گوله نگک و ربه ویان
 به سهره وه نه بیت . وه هه ریه که تارینی کلار و مشکی خوی نه کات
 قانعیش بی یان نه لیت تاغه کانی خوم نه مه سهر نیه تیوه هه تانه ! نه لین
 نه ی جیه و سهر چونه ؟

قانع نه لیت نه مانه هیلانه لاقه فن نه گور نه تانه وی که بزانی
 سهر چونه با بوتان بنومم نه وانیش نه این فهرمو بی نومه ، قانعیش
 سهر له ویدا هم شعرانه نه نومی به شاش خسته کی .

• (دهوام له سهر نیش) •

له فارسیه وه وهر گبراره

جارپکیان تاویکک نه کویستانی سهخت
 نه ه-انه خوارو به وهخت و بی وهخت
 هم شیو و نهو شیو هم چه بو نهو چه
 هه روا داپه رری به بی زیاد و کم
 هه تا رری کونه نه شکوت و زهردی
 لونی بو به لوت به کک گران به ردی

دی تری نه بو له ناو نه وزه رده پیشی خوارده وه له پخت له و به رده
بهرد هاته زوان وتی ربت نیه هازه هاز چیته خه یالت چیه ؟
من چهن سهه د ساله لیره دا به ردم

نه کک به رده ته م ته م به رده یکی م- به ردم
شهرت مه فروشه ایم لاده برو به م جیگه ی منه مه به ده سنخه رو
وه لای داوه ، وتی من تاوم له عومری خوما را نه وه ست- تاوم
زوره ده و اتم له سهه ریشی خوم وتی خورایی تیر مه که بوم
سهه نه وه ندهی تر سهخت و گران بی

به ره فی م- سهه شور ناوی به ردان بی
لهت لهت نه که م نه تکم به ریگه من پی م ناگری بی شوین و جیگه
ماوه هازه ی کرد هات به سهه به ردا

خوی حهوا نه دا به شاخ و زه ردا
له دوا ی شهش حهوت سهه سال گه یشت به مه رام
کردی به ریگه و به جوگه و شه قام
(کاک)

مه گهر ده وامت بی له سهه ر کار نه گهی به مه رام به چار و ناچار

• (قه ی قانع له گهل روز) •

مه ی بای به ربیان مه ی بای به ربیان
نه صیمی شه سو ، مه ی بای به ربیان

شکر فنده ی گول له باخچه ی گولان
زاخاو ده ری ده رد تاریکی دلان

سوراو دهر له روی ، نازک نه و هالان

هه لسینه ر له خو نیمچه غه زالات

خو ، خوت نه زانی چه نده هیلانم

وه کک مه لی بی پر غه لتانی خاکم

خو خوت نه زانی چه نده زامارم

خو خوت نه زانی که کوشته ی یارم

خو خوت نه زانی چه نده پریهانم

سهر حه لقه ی ده سته ی دهر روز ریهانم

ههر له تیواره هه تا به یانی

تارام نیه وینه ی زیندانی

جونه کو نا بینم بالاکی دولبهر

کوژراری شه ووم ، هه ی خاکم به سهر

خوا ، خوامه بو دبداری تو

بو بهری به یان ، سهر کوبساری تو

بو خه نی هپی پوپه ی شاخات

بو جریوه ی بلبل ، گوشه ی باخات

به لکو روشن بی ساراو هه رزه مین

بینم بالای ، یاری نازه نین

دهروم له خه م ، توزی لازاد بی

دهی زامارم با توزی شاه بی

من که هات یارم نزدیک نه گوی

له دوور بی بینم دلم هه سره وی

به لاکو خواوون ، بنیتسه ، دلی
دلی نازکی ، وه کک پهره ی گولی

جاری لاکانو ، بو لای کوزراوی
منیش بییم ، نه گریجه ی خاری

منیش بییم ، دو لیموی کالی
منیش بییم ، به کدانه خالی

منیش بییم دو دیده ی رهشی
منیش بییم دو سکولی گهشی

• (قائم و عباسی بر ایم دهر ویشی) •

نو نومبیل جی

مهرجه با کاکه وه سای نو نومبیل بوبی پاره کان دل نهرم و ده لیل
من بیقرار نه کم که کوری جا کن له گهل هزاران زور زور دلیا کن
چاوتان ناترسی له باری گران لوری لی نه خورن بوسه ر شاخه کان
خویفتان هه ر گهنجن کور یکی جا کن

بهینی بین الله ته و او چالاکن
بهلام براگیان بو گرانجانن ؟ بوجی به حالی هزار نازانن ؟
کالی له لادی هزار دیته دهر گوجان هل نه گری به عزمی هه ر
پاره ی باخه لی ناگانه دینار جی بدا به تو ؟ جی بیا بو شار
ته و ا کچه گی ته و اوی رونه زنی پی خاوس وه کک هه ا ک ه ونه
له جی بو لاسیک بو سلیمانی پیندج شمشجوت بیانی بو به بک کالی
هه گار پاره گی لی صینی ته و او جی بابه لاسیک ؟ جی به ناز و او ؟

• (وهلامی عباس بر ایم دهرویش) •

ماموسای مهشور شاعری کوردان جباری دوا کوچ پولی هاوفهردان
 لهمن مه پرده خه نای زه مانه نه سپا به کانم گشتی . گرانه
 هچم بو بغداد به چارو ناچار نابه نه سینم به په نجا دینبار
 فرخی مه کینه هینده گرانه شهریکه دهی جه شنی قه پانه
 بل به هزار من هر ناچارم له لای شهریکه زه لیل و زارم
 ویل^(۱) و هاندبریک^(۲) ، گیر^(۳) له گهل کلاج^(۴)

نه بی گهت بکرم زور به نا علاج

(۱) ویل : ناسنیکي قلوره که گیر بو . له ناو تابه ی گوترومبیل وه
 له ناوه ی ناسنه که دا ناسنیکي تر هه به که نه خولیته وه وه تابه که هـ هل
 نه سوررینی .

(۲) هاندبریک : هاندبریک جهریکه گوتروه ته لای رامی
 گوترومبیل چیه گوه هـ هر وهخت نه و جهرره رابکیشری بو پاشه وه
 گوترومبیل که ناروات نه گهر بتهوی بروات بیدهره پیشه وه .

(۳) گیر : گیر ، ناسنیکي نهختی در بزه وه کو عسا پوا به هه ری
 خری رهشی هه به بو ایسراحنی مه کینه ی گوترومبیل گوترومبیل
 چیه کان زو زو نه بگورن واتا له نومره به گوه بو نومره به کی
 تر نه ی گورن .

(۴) کلاج : کلاج ، ناسنیکي پازوه کو زیری فونده ره پانه نه گهر
 صائق بیهوی گیر بگوری پوی پیا نهنی هه تا گیر شل بی و بدل
 بگری بوی به ناسانی .

بررو پرسه نرخیان چیه ؟
 ماموسا سه پری جاده کان بکه
 له پینجوینه وه تا سلجانی
 بهرودوا کریم پینج شهس دیناره
 بهلام هر روزی که بو پینجوین بیم
 به کو دو زهره ر دپته گهردم
 چونکو ری پینجوین هموی روخاوه

له میزانیسه یس ناوی نه بر اوه
 خوزگه به سه فیهر وه زیری شهسفال
 هات بو پینجوین بو کشتی شهسفال
 جاده ی چاکت نه کرد به مهره بانی
 له شاریکی کورد لوتیه کک هه بو
 کانی هه اپرین زور مات و زویر
 به خهی دا نه دری تاوه کو چاک
 قیهت بیست دینار زهره ری نه کرد
 نه خه مه لوری له فهرده و ریوار
 ده کک راستو نه بم بو کار و نیشم
 نه ره رفتار و شیوه ی نیشمانه ؟
 گهردی به با چی و به کار و با بی
 نیاری زام کا هروا زوبه زو
 نه و هخته به حال نیمه ی نه زانی
 ماموسا نه لین له زه مانی زو
 نه نته ریکی بو هه نته ریکی پیر
 به چنگت نه شیدا سهرو گوبلاکی
 عالی ده دینار پاره ی وهر نه گرت
 منیش سه فیهری بانی شهس دینار
 بانی ده دینار زهره نه کیشم
 تو خوا ماموسا نه مه ژبانه ؟
 یاخوا هه ر خاکی ره فتاری وای بی
 بوچی خه مخوری له دینا نه بو ؟

* (قانع و زانين) *

چاكي چلوني مـ مـ رحه با زانين بو پيش كهوتنت هزار نافرين
باوهرم هـ به به سدق و به قين هـ رتو پيش نه خه ي كومه لي بي تين

نافرين زانين | هزار نافرين

خيره گهر چه كت كرد به كاره با ناسن و دارت وه كك گهر بار نه با
بي نه لت وشه شاره و شار نه با نافرين له تو زانين مـ رحه با

نافرين زانين | هزار نافرين

بريشكي شه خست كرد به پنـ مـ اين جگهر به ترشت كرد وه به كنين
چهن هزار شه خست خسته زاروشين رووله سقوتن گشت مات و حـ زانين

نافرين زانين ، هزار نافرين

زانين تو ، وه حشي دهنيتنه زمان

دور ندهي سه رصكبو نه گي به نينسان
كوري نه يله هوف بي تو وه كك حـ يوان

نه سور پته وه كولان به كولان

نافرين زانين ، هزار نافرين

له دو پارچه دار سنـ سدوق نه گي

ده نكي روز هـ لات بومه غرب نه به ي
نه رجي جار جاري زه ره پيش نه خه ي مـ شته كول له دم هزاران نه ده ي

نافرين زانين ، هزار نافرين

به بونه ي تو وه زكك هـ ل نه درن نه خوشي ناو زكك له ريشه نه برن
زنجيري زولمي زورداران نه چرن

ده ولت به ده ولت شار به شار نه فرن

نافرين زانين ، هزار نافرين

ماشکرا به ، تو شقیکی چاکی هوی سهر کوتنی دیار و خاکی
له گلوب چاتر رون و روناکی له پیدس کوتنا سواری چالاکی

ناه رین زانین ، هزار نافرین

به لام نهی زانین ایم زوبر نه نه نوسهر نه رسته تو ایم دلگیر نه به
حز نه کم گه انجین ههر کیز پیر نه به لابه خذمه تکار شاو وه زبر نه به

نافرین زانین ، هزار نافرین

ههر تو نه سبایی خوین رزانی ههر تو نه سبایی میشک بزانی

ههر تو واسطه ی زن قیزانی ههر تو واسطه ی خاکک بیزانی

که له پچه ی دهستی کومه لی بی تین

نه یاره نه گی بو دهس نه ستمار نه شیشیته گزان ، فقیر و هزار

ده مانچه نه گی بو دهس پاره دار بی تاوان نه کوزی له کرلانی شار

که له پچه ی دهستی کومه لی بی تین

شش نیر ریک نه خه ی وه کک هه وری به مار

گوله نه رزینی له سهر تا به خوار

هزاران نه کوزی وه کو گه لای دار

به پونه ی توره زور نه کا زوردار

که له پچه ی دهستی کومه لی بی تین

گشت خه تایی توبه ناهی نه نه نگ

گشت خه تایی توبه له روی گینی جه ننگ

نو بی ده مهلات نه گوری له ره ننگ

مائی خه لکک نه خوا به لوله ی نه ننگ

که له پچه ی دهستی کومه لی بی تین

قونبله‌ی زهرری تو هیناته کار به یه کت قونبله نه صوتی چهن شار
ته‌گی به مردوو چهن کچی نازار

چاک ویران ته‌گی بهر کوهکک و ته‌لار
که‌له پچه‌ی دهستی کومه‌لی بی‌تین

* چیرکی *

پشیله و مشک

روز‌ی گور به به کپرر خهت و خالی	ههل نروشکا بو له گوشه‌ی مالی
توزی تاره‌زوی خواردنی ته‌کرد	هه‌رجی ته‌بینی لوتی بو ته‌برد
لوت بو ته‌شته‌نان بو تیکه نانی	دهم بو ناو چا-کار له بو تیسقانی
روه و گه‌یبا نوجار جار ته‌ی میاوان	له روی گه‌یبانو تیشلامی ته‌نوان
خوی ههل ته‌ساوی له شانی منال	پساوی و ته‌بو به کو‌گای زوخال
زور به هزاری خوی نیشان ته‌دا	ته‌توت سوفیه و هه‌آدهت ته‌کا
گا خوی ته‌شاردو که کس نه‌زانی	گا‌گا راه‌کشا به قهد مزانی
تاوی له هه‌پوان تاو تاوی له ژوور	ته‌سورایه‌وه خه‌بیل به زهرور
له‌تاو برسینه‌تی زکری یامه‌تین	کردبوی به وپرد به ده‌ی خه‌مگین
تبقراری ته‌کرد که گوناح کارم	بویه ، والات و برمی و هه‌زارم
شهرته تیساولا نوپژ نه‌فه‌وتیم	روز قهت نه‌خه‌ووم هه‌تا بعیم
له نوپژ و روزو له ته‌دای زه‌کات	له حج و عه‌مره یا له حسنات
گهر من به‌دل پاک‌روو که‌مه‌خوا	خوداش به چاکی رزقی من ته‌دا

چهن هزار وه‌کت من دهستی دا تیرشاد

بو حوی خوش ته‌زی به مه‌یل و مراد

خه لېفه نه گرم ، له ناو مشکانا
مشک کوی ی لی بو له مقسه و باسه
هات که زیارهنی دهسته کانی کا
کانی پعبله مشکی چاو پی کهوت
مشکه کرنوشی گوره ی له بو برد

له پیدش دم گوربه خاکه گای ماچ کرد
وتی السلام شیخی خاوه ن وهرع
هدشو کوی خوا خاوه ن ایمانی
منیعی واهاتم خوم خسته په نات
پعبله روانی که نیوه شهوه

هیچ دمس ناکوری و مشکش قه لوه
وتی سونی مشک بی نارونانم شیخیم بو ناکوری زور په شیانم
خانه قام کوانی ؟ ته کیهم له کوی بو ؟

بو مهلا له کوی بیمه هاتو چو ؟
بو من و اچا که بهر راو و بیرم بچمه سهر ره وشت باو و باپیروم
شه و گهر ماله و مال ، بو مشک گرتن

زور زور چاکتره له توبه کردن
مشکه که زانی چاک لی قه و ماوه عمری شیرینی ته و او ته و تاوه
وتی افای خوم خاوه ن دیوه خان

شیری کوری شیر خاوه ن سفره و خوان
ژهر دیوه خان زیندان و کوته بکوزو بیر قابل به خوته
جهره ی مسکین ییگاری هزار خوا بوتوی دانا له روی روز گلر

زهوی دیمه کار به نیوه کاری زیاده همیشه رونی دیاری
 گهوش بهرغاوه به فتوای مهلا سه بهشی بو نو و بهشی بو فهلا
 فهلای قور به سهر خه ای بو چیه خودپوه خان و چیهت خانه ی فیه

* (وهلامی پشیله) *

پشیله -

رونی به مشکه نام خله تینی به تاریف کردن مالم بشکینی
 نیکه پی چهوری لهم نیوه شهوه که وتوبته ده مم ، لهم وه خنی خاوه
 له زوو ، جاوه روان بو شوین و جیتم

گهر بهرت بدم دیاره که شبنم
 بویه که خوا جنگی پی داوم نیوه ی پی بگرم هه تا کو مالم
 خودا ، پی دیوام دانی در بزم که خوین هزاری وه که تو بر بزم
 گهر ده مم بروا هه د هزار وه که نو
 له بهر خاتر خوم له کم ره نجه رو

* (وهلامی مشک) *

مشک -

شازاده ی جنگ تیز له مه بزانه که بهزدان گه وره ی تهرز و ماسمانه
 که ی خوا فهرمویه هه رگه س ده می روی ؟
 هزاران بکوژی له بهر سودی خوی
 له ناو قورحانا له دوسه د لاره نه حلهت له ناوچاو زالم کراوه
 زالم و شهیتان هه ردو مه لمونن روزی قیامت هه ردو زه بونن
 نو نه گهر درکی بچی به پیتا ! بی لارام نابی له ناوی جیتسا ؟

نوله گهر توزی سهرت بیته ایس
 بزانه منیعی گوا گي-اندارم
 هبچ وهخت مه نازه به شان و باهو
 بیر بکهره وه ، له حالی هیتلهر
 لیویسی شازده چه نده خوین خور بو

تہ ماشا هه گہی ، به چه دهردی جو ؟
 شازاده گور به دنیا هه ر وایه
 زور زور خوین مژبی هه روه کو ضحاک

کاوه به کک نه بی بت نیته زهر خاک
 به مالی دنیا هه ر گیز مه نازه
 زور ده وله من بی نه بی به ده دس
 باخی داگیر گہی له به کی وه کک من
 جو گہی دلین و مالوان و نه بنال
 نو سهری بار کت مسکینی هه زار
 خوشنی میژو مه هینه سهر حقوت
 کور جیت بو نه کا له باش سهدنت ؟

توزی بفامه ده سنت به گونت

• (وه لای پشیلہ) •

پشیلہ -

مفکی نهرهس باب ۱ توزی بفامه هانی ناغایی به کجار گرانه

هه تا ئیستیمار بی له مهیدان

ئاغا هه ئاغاس وه کک جـاری جاراز

ئیوه و جوجهله و چوله کئی پاسار

بوی حهلال کردوم کائی ئیستیمار

قانع که هم چیروکی پشیله و مشکئی نوسیه وه نیه که وتبیته شوین
 دانشمندان هیندستان که کلیل و ده مه نه یان ونوه یا لاسایی شیخی
 حمدی کردبیته وه که په روانه و شه می ونوه به لام قانع ته ماشا نه کات
 له نار هه مو هوز و تیره به کی کورده واریداشتی ناریک وه قورنی وه ها
 نه بینی که بهر هه لستن و پیشکوتنی گهل له بهر نه وه نه به بیت هه وه
 کس پر بکانه وه و چاک بیت .

* (وه سیه نی قانع بو ووریای) *

کوری

(چوار خشته کی)

ووریا سهه ئامان دایم ووریا به بو هه مو کئی چه هنی برا به
 نه شیخ ، نه سونی نه ماموسا به ئارهق بریزه و روله هیوا به

روله هه کسئی نانی خه اتی خوارد وه کبلی سوالی بوسه ر خه اتی نارد
 بو روز بو شه کر بو پاره بو ئارد یاخوا بیینی به هه ناسه ی سارد

چهن خوشه کورم ئارهق برزینی له دهشت و دهرا غیرهت بنوینی
 قانی مه پانی خوت به دهس بینی رینه ی ته مه لی له بن دهر بینی

چاکی و پیاوونی بهرمهده له دهس

بو هاشه و هوشه گوی مهده به کس
وه نیه تو گو بی و هم دنیا قهقهس برو هه رلابی که ناره زووت ههس

روله ا پیاو بیکی تهواو پیاو بیت له ناو میژودا خاوه نی ناو بیت
بو گهل وهوزت دهرون سو تاو بیت نه کئوه کو یارو شیتی دراو بیت

نه بهرتیل خور به، نه دو جانوس به نه نو گهر ناغا بو نانه خوس به
نه شینی کچان نه شه پدای لوس به دوزمن به گیانی دهسته ی جاسوس به

روله ا به دایم رو گهره خوا هه رچی گا کیلای نابی گا بیخوا
نیوهی دهس ره نجت هه ر بو بی نهوا
خوت رهوا مه که بو کراس و گوا

روله ا هه رکاتی گوا من مردم له ناو گورخانه ته هلیمت کردم
مه روانه ، بو نهو ره نجه من مردم مهلی من تورکم یاوه کو کوردم

هینده بخونیه که خویندوار بی له ناو کومهل داز رنگک، هوشیار بی
به ناوی چاکه توزی دیار بی چه له لادی بی یاخو له شار بی

روله ا سه ده خیل مه لابی مه که ئیشی چاوشوری ورسوایی مه که
درو و ده له سهی خورایی مه که خوت به مه حکومی ئاوایی مه که ا

روله ا هه رکسی که هوشیار نه بی بو گهل وهوزی خدمه نکار نه بی
هه گهر برات بی له لات یار نه بی دلت بو ئیشی بریندار نه بی

روله ا نو گهری بو ناغا مه که ا کرنوش بو خانم بو کو یخا مه که

له شېخ و هوفیه مه رحه با مه که به درو و چاوه راو ناز به پدومه که

روله ته ماکار ، مه گره به برا خوت بسوتینه و بیه به جرا

بوصودی هوزت دهس که به هرا درو و دده له سهی ناپیاو ده رخرا

روله عیسایی باخو مومایی مه چو به گزیا هر به خورریایی

هه نا نه توانی به دل نه وایی بی هینه مهر ری ریگهی برایی

چون روزی نه بی که به کارت بی بو باری هانت که خه مخورات بی

له خه خوار دنا ، نه ویس یارت بی وه که برای پستی مهر هوشیارت بی

روله من دایم نامینم بو تو هوشت به خوبی نه بی ره نه جردو

به هوشه ی زوردار ، مه به ده مخه رو

له مهر خو و ره هوشت پیاوانه بررو

روله ا من زه مان یار مه تی نه دام هه کی هه ل نه کهوت بگم به مه رام

دایم که ردز کهج کرنوشی سه لام لاره مل به ردهم غاغا ومام کورخام

• (قانع و کلاشه کی) •

قانع -

کلاشه کونهی ا پیری دارزیو هه همیشه مانو ئیسراحت نه دیو

بی تیره ی صیره به سریش راوه صاو به بی مهر وقتنگک به پهرو چنراو

ههیر ا ههیر ا لهو لونه وه که لونی کیسهل

بروانه پازنه ی وه که نوی پسهل

پهرو چادره کون ده سکار وه ما ژن

وه که نهوقی له عنهت جوپنه ملی من

خوزگم بهوساته کښت له پټا
گلوی فوری وشک به او لاسکار
له رپی خاوس بم سه دهه نگار جاری
له رتوم له پی بی کونه رهی

بی خاوس له روم بو خوم به رپما
پیمی کرده به چا و گهی زوخواو
درک له چپته پیم به ردت لی باری
سه زاب

پیم له ت نه سه گت خوار دینی ، نه دز بردینی
ماخ ا بر دمایه و نه جاتم بوایی
به لی دراوی ده مه لات نیه
له بی هم میغه گلوله به کک بهن
کافی ری روین گتوی پی به سم
له و به نه گوا سه رنی نوی له کم
جونی جز مپی چاکت له کا به ناسان
کلاشی له لک و ه حطاری هر بو
نو بوجی هه تا تنبیه نار ناو ؟

له ت له گهی وه کک گوشتی نه ساب
کام خوانه ناسی ا وه ها کردینی ؟
به لاسکو جار پتر توم نه دیایی
له ی له م بو گه نته ، تو خواهی چیه ؟
له با خهل ما بی خوم بکم به پن
نه وا دامالی ی دهر جی له ده سم
له گهر له بازار به گوشه بدم
مه منونیش له بی خواهی دوکان
هه ل له گهر پتو هه روازو به زو
دریژ تر له بی به کک گه زشا نه واو

• (وه لای کلاش) •

کلاش —

فانع نو شینی هیچ من نابینی
خو ، من چم چم ، گهی من کلاشم ؟
له وه ل چم چم بوم چهر می مانگالات
خه نای پینه به نه وه نده زوره
هه وه ل چم چم بوم و ام لی هانوه
له مه جل ساه که پیلای نوی

نازانی من چیم ، خویشت خنکینی
له جاوی کونیم هیفتا هر باشم
تهن سی سال بو که گه یهفته لات
له ررهش و سپی له سور و بوره
تازه گوراوم له دهس دهر چوه
له نو خرا پتر که من ره نجه روم

بوجی ؟ نازانی هرجی که کون بو ؟

که لکی نامینی هوهل هرجوت بو
نظامی مالم چونکه کون بوه
بنوارره قانون له هسلاچاکک بو
چونکه کون بوه تامی نه ماره
هوسا بهرژین بو بو حقی بی دس

هیچ کس زور نه کا له مالی هیچ کس
غیخته سندوقی پاره ی بهرنیله بی دس به قانون ته و او زه لیله
با دینی ایسلام که کردی زهور

چوارقورر نه ی دنیا ی چاکک پرر کرد له نور
چونکه کون بوه قدری نه ماره
هیربانی حرام نه کن به حلال
ماموسای زیره که هیچ لی ناوه ستی

له هره شیریانی ماره نه به عینی
به هشت هه فروشن به هزاره کاب

چاو خه لکک هه به من بو زورداره کان
سودی مالم حاجی ناو نه نین سه هم

خه لکک هه خله نینن له زور تا به کم
نظامی مالم بویه شیواوه

خوارو خیج بوه و چاکک لی فه و ماره
چونکه ده میکه دروس کراوه
نواو کون بوه ، بویه فه و تاوه
نایینی که کور دوزمنی بابه ؟
باب بو مهرگی کور دلی کبابه

نایبی که کچ ره می نه ماوه ؟ بو نه مری دایکی گوی ی ههل دوراوه
 نایبی که زن گوی نادا به پیاو ؟ مایه ی ماله گی نه دا به سوراو
 کی دپویه هر گیز امضا به پاره ؟ بو لی قه و ماوی کزی بیچ-اره
 کی دپویه عطار کوتال فروش بی ؟

هم سه پده لی بی و ده وای نه خوش بی

شیخ و جاسوسی ؟ حاجی و دهس بررین ؟

ماد-له ای به هشت به پاره کررین

مأمور و دوکان امانگه روجوت ؟ خیات و حوقه ؟ یانا نه واو فوت ؟

نه فندی و به رتیل ، لادی پی و گریان ؟

توتنجی و لاسیک ؟ سه عانچی و کورتان ؟

همانه همو نه بینرین به چاو ناهتوانی ته واو ناوی خه یته ناو

نظامی عالم نه گهر چاک نه بو لهم ، توره ها ته نوزی پاک نه بو

مه گهر دوباره ده وریکی تازه نارریکی ریگ کا بیده نه ندازه

هر گمی له سه ریشی دانیسی بو میشیکی تر شاخ ههل نه کیشی

قانع به ناحق گاهم لی نه گی

به خوت و خوررابی تانه م لی نه دهی

• (قانع نه لیت ا) •

من و شعر و گه دای پی بیکوه بوین

به ته حقیق هر سه می به کت بو و کت و به کت شوین

من و شیخ و مهلا هر سه به وه الله

به هشتان دا به شه کر و بو سه قهر چوین

من و سونی و بز نه هر سه به ریشین له ریشان تی بفکری هر سه کو جوین

من و کهر و یسک و به گزاده له تر صا مهر و گوی جز دایم مهر و کوبوین
من و دیوانه و حافظ له بونان همیشه قیل و قال و حارحو حوین
من و مهر کارو میر بی ئیس و کارین

که ، بویه بی وه تاو بی شهرم و ئابروین

من و شیخ زاده گانی ئیسته گانی
له پاش جه ندیک ، له هی تور و له هی نووین

من و شیخ قانع و پولیس به جزی
به دنیا هاتین و وا ئیسته کش جوین

نکا نه کهین له و که سانه که له م غه زه له داناویان براوه هیج دلبره نج
نه بن چونکو له هه مو شمر یکدا قانع خوی پیش خسته وه چن خورشه
ئاده میزاد ئیقرار بکات به خرابی و کهج و کورری خوی ، قانع له کهل
هه مویانا ، خوی کردوه به شهر یک بو هه مه نابی که می دل ره نج بیت .

• (چونیه تی هه ژار) •

که دای سه بره هه ی یارو ره فیکان
که می پوشته به پینه و گامی هوربان
که می نورره له هه ولادی له برسا که می سفته به حاجی بو ژه می نان
براگم ده وه هه ندیس و ا هه زانی
که دای بو هه دروهت کرد زانی بهزدان
جی ره هه له ده ر حق پیای بی دهس
فرهی خهلق هه دا وه کک به چکه هه بیتان

گهدای بهتزمانی هیئده رووته

نه نانی ههس ، نه بهرگی ههس ، له زستان
له هارینا له بهر بیگاری ماغا

وههکو تانجی گهروول نه خزپته ناولان
گهی کوپنخا نه جی دهسقی نه کیشی

به گرهو زاری نهی کیهپته مهبدان
هه مهش روناکه کوپنخا چهشنی تانجی
بهدهم گهرویشکی بو نه گری له مهر لاز

ههوی ناهوسی بی نابی به نوگر ههوی هینسانی بی ناچپته دیوان
ههوی وجدانی بی ناچپته لای هیر ههوی رههی بی ناچپته لای خان
چهخوشه زگک به برسی بی به بی گوشی

به مهرجی روو ، نه کانه شیبخ و قوربلن
گهدای بهو پاشا بی هه ره ههوی هیر کله فی بوچی له دیوان ؟
هه گه رپیاوی و هه عارهق برپژه بنرکینه وه کو شیر پیره مهبدان
ههزای ههویله ههوی ههیدا به ههزرا

له دوسه د ، برنهوی دهسکاری ههلمان
ههزای ههو داحه ههو ساوی که نیژین

له سه سه ده خه نجهرو شمهیری زور جوان
ههزای ههو توزی گاگیره ی شهپانه

له دوسه د . هتر و ههصری هیر و خانان
هه گه ر چی قانسی زور زور ههزاره
بمحمد الله به کس نالی ، بهل گیان

• (قانع و دلی) •

(شمش خشته کی)

دلی ، نه نالی بو هیج نه خوشی آزاری نه بی ا بو دل په روشی
 هر بو ماره زوی خوی نی بکوشی بو زامیکی هوژ ، زوخی نه نوشی
 باخوا نهو دله هر ماراوه بی به تیغی دوزمن پاره پاره بی

دلی بمخاته کولانه و کولان دایم کورگی بی بو ددهی کچان
 نهت رانه چله کی بو بی ده سته کان گویی خوی شل نه کابوناله و گریان
 باخوا نهو دله هر ماراوه بی به تیغی دوزمن پاره پاره بی

دلی ره حهت بی که چوه سه ر کورسی نیر نه نواری بو حالی برسی
 نه ماشا خه لکک کابه زهر د بهیسی نه بی نهو دله بو لی یی پرسسی
 باخوا نهو دله هر ماراوه بی به تیغی دوزمن پاره پاره بی

دلی من و نو نکا لهل برای

هرچی خوت خه بته زیر سایه و په نای
 ببرت لی بکار و پیل نو گهدای

من دهوله مه ندم تو گی ماشنای ؟
 باخوا نهو دله هر ماراوه بی به تیغی دوزمن پاره پاره بی

دلی ژان نه کا بو ژانی هاوسی له به رفیز کردن هیج کس نه نامی
 نه بیسی ناله ی کو برو کساسی تو بخوا نهو دله بو هر نه مامی ؟
 باخوا نهو دله هر ماراوه بی به تیغی دوزمن پاره پاره بی

دلی تپڪوڻي بو مالی دنیا کس نه گريته خوی به تافي ته نیا
 له پیرباته وه گشت خزم و برا هر وه کت دو طاگه ی پیدو گو و ترا
 یاخوا هو دلہ هر ناوارہ بی به تیغی دوزمن پاره پاره بی

دلہ رازی بی به کزی یاران

هر خوی پاریزی لده سته ی دموران
 جاری پر نه بی بو کس له گریان بو من نه فرچی و نه بی به بوریان
 یاخوا هو دلہ هر ناوارہ بی به تیغی دوزمن ، پاره پاره بی

دلی نچیتہ هر شهر به نی نال به پیریا نه بهت خهم دراومی مال
 هو پیره بخواو منیش ناوی کال هو که نجیم بخواو منیش کالی نال
 یاخوا هو دلہ هر ناوارہ بی به تیغی دوزمن ، پاره پاره بی

دلی نه سونی به نه حوالی من

هیچ فترقی نه خا چی دوس چی دوزمن
 با هر گیز بخوا له دهریای بی بن ره بی هو دلہ هر بی کون کون
 یاخوا هو دلہ هر ناوارہ بی به تیغی دوزمن پاره پاره بی

• (پینج خفته کی قانع له هر شعری خه نجهری کوری) •

له باره ی بومبای زهرری به وه

دل هینده په روجه هر نه لیم من نه بی چی بکم
 نایا به چی جور ی خه فته و دهر د به بدهم
 وا چاکه هه میسه که بلیم تاوه کو من هم
 نه ی بومی زهرری دژمنی گیانی هه مو مالم

مهى مالهني مهسباني خهم و گر به و و مانه م

مهى کرده و به بي پياوى به دو خوين مژونا کس
به صبه زهره رى کورى به شهر به صبه ايتر به س
هر شاري که توى ني جى مه سوتى وه کو قه قنه س
مهى قاتلى مهرواحى که لاني کزو بي ده س

مهى چول که رى شاران و ديهاتان و که ژ و چه م

مهى بوى زهره رى پيس و چه پهل پياو کوز و خونخوار

قهت روت نه بي لهم ده وره که سهر بي نيه بازار

پيسيتا وه کويپيسى ، له زهره پياوى خه به ردار

مهو علمه که توى دوزيو ، خوا بي بررى سه د جار

کهى علمه مهوه جه علمه که توى هانيه بهر هم

باخت بکرى نه رقى نيه ، شاره ، چه دى به

کس نالي مه مه ايشى جوانى ده سى کى به ؟

هر تف نه که نو لهم هونهره بي سهر و پى به

لات وا نه بي مهو علمه ، که علميکى به جى به ا

ده سنى مه جهل و مبيحنهت و ويرانه به مهر جه م

ده که بوى زهره رى توت له روى گيتى نه مينى

خوا نوله بي مهو لاشه سکوزاوانه اسپينى

به زياد نه بي مهو بيره که مهو توره مه چينى

چاوى نه بو مهو بسيره کهوا رى بي بينى

مازادى بکا کومه لى بي بهرگه و به بي زهم

مهو قه پسه ا چه قه ايسیکه کهوا جه نگه بر به له بل ؟

به يدانى شهر رو شور شه بو سکيوى دو جه يلى

ده کک بهر فی غه زه ب لهت لهتی کازو دلی که بیلی
خوین رشتنه چول کرده پیاو کوشتنه مه بیلی
ده کک مه بیلی به تاوانی نه گما کز بی کم کم
چهن خوشه برائو ده مه نه و روزه که زو بو
میلهت وه کوباو کک ا کچ و کور، وه کک و کک وشو بو
جل چهرمی نه دورارو ، خورش پوس و بهر رو بو
مه د خوز گه به نه و روزه علم بهست و نه بو بو
عالم مه و دلشاد و ، به بی ترس و ، به بی ختم

بو مه و خوینده واره گامان تکا نه کم نه فهرمون قانع چو نه کو
خوی بی علمه علم به چاکک نازانیت بر شیرینه گانم به چاویکی ن
بینی تماشای بکن مه روه کو من چاککی علم و توه وه خراپیشم مه و توه
نیویشی چاککی نه بینن وه خراپیش مه نه بینن ، به بی نه گهر علم
گمانی نه دوزیا به توه گمان وه نه سبابی زه وی کیلان نه بو نه بوا گز
و گیامان بخواردایه وه کو ، ده وری بهرد به لام خه نجر نه بو توپ
نه بو بمان کوزیت ، به تو تو مبیل نه بوابی به پی نه رویشتهن وه مانو
نه بوین به لام مدرع نه بو ده باب به نه بو ته یاره نه بو بمان کوزن وه بمان
صونینن که و ابو چاککه خراپهی علم وه کو من رتومه بهر ا بهرن .

• (دلداری ی لادی ۱۱)

دلداری ی لادی مهیری جوانه بوت بهیان نه کم زور چاکت بزانه
کافی کورری کچ ، نه مه ن شمش سالن به کت بو به کتری دراوسی مالن
به جوت نه گهر رین له دهشت و سه حرا

بی دایک و باوه کک ، بی خوشکک و برا
یا جی چه قولی ، یاخو چاوشارکی گورانی وتن ، یاخو هه لپه رری
یا ماله کوچی ، یاخو گیا کندن

بو باوکک و برا ، نان بو دهشت بردت
له ری دا ، ترسی مه شکک و رشتن تاوی را کردن ، تاوی دانیهتن
هه تا نه گه نه سه ر گیره و خهرمان

نه چنه ناوه در راست کورری دهشته وان
نانیان دانه نین به جوت دوو به دوو نه ر گهر رینه وه نه روا زوو به زوو
باو کیان ته لین هه لسن بررو نو دره نگه ، برون ه بیج لاسه که نو
کافی دینه وه به گالته کردن
که نه گهن به ناوشه رره ناو پرزین
نه م چه پوکی لهو ، نه چه پوکی لهم
که نه گه نو مال هه ر به کک مال خویان

دایکیان خه برا نان دینی بویان
هه تا نه مه نیان ده دوزارده ماله
له بجا کچ توزی توکک نه وه رینی
دهم و جاو نه شو اعیشوره له نو پنی
له موروی شهوزو له شین وله سور
له رزانه له کات بهرق بدا له دور
په چکی که لانه یا قوشه ی مه جهم
ناو یزان نه کا ، له زور و له کم

بو ، کيسه‌ی مهرمنگ ممل وربخانه

تابونی خوش بی نهو کچه جوانه

کلاشی پورو بن بن رهش چراو

کوله‌نجه ، چیتی سور ، کون ودارزراو

ته‌لا توجکه‌گی بوستی جاوی سوور که‌چی رومه‌تی به چه‌شنی بلور

سونکه سابونی ، لال له‌تی شانه له‌تی تاوینه له گیرفانیپانه

کورریهی بوستی خام‌نه‌قیانه‌ی ملی که‌وا کون ، باوکی بو به‌رکک و جلی

نیوگه‌ز چینی سور هال نه‌درری مه‌ جار

ته‌بداته سه‌ریه‌کک درپژ وه‌سکو مار

ناو تاخن نه‌کا ، له‌په‌رروی کونه هه‌رمن نه‌زانم نه‌و پورو جوانه ؟

چه‌پالی ره‌شنی میزه‌ره‌ی سه‌ری چه‌پکی گول نه‌دا له‌ به‌ر که‌سه‌ری

بوسته خامه‌که نه‌خاته سه‌ر شات

دیت بو‌چاو برری گوی‌ی‌بانه و ، گوی‌بان

نه‌گابه کچه‌له‌رری‌ی‌کافی و‌ناو مه‌رحه‌با گیانه‌؟ مه‌رحه‌باسه‌رچاوا

ته‌لیت به‌کچه‌خوزگم ا به‌جاران

سه‌ر پیکه‌وه بوین ، شه‌وسو و نیواران

به‌پیکه‌نینو کچ دیته ووتار چاو‌برری‌ی‌ته‌کا له‌گه‌لیا جار جار

تاوی ئیهاره ، تاوی پیکه‌نین کچ له‌تره‌مانا بو‌باوکک نوادین

سکور نه‌لی به‌کچ واپه نیازم

گهر بوم ری که‌وی هه‌رتو نه‌خوازم ا

هه‌زت لی نه‌کم سوچی خوم ئیه دل له‌سه‌ر توپه‌ده‌هه‌لات چیه ؟

کچ نهلی به کورر ، لاجو دروزن

کم گالتهم پی بکه پهن مهده بهمن

کور ، که نه زانی وا کچ چه زه کا به پیکه نینو هوینی بو نه خوا

وه وسهی سادقه اوه و میری سوره دلم هار بو تو چه هتی نه نوره

وه برایم سه مین وا له گهر میان وه کابله سوری مال له مهر پروان

وه نه بی یونس وه هومهر مه نان ده سنت نابرم سه ولی خه راملان

به راستی نه لیم گالتهم پی نا کم

داوای هه رچی کن ، زو به زو نه بدم

به لام په ریخان اهیچ گه ست نه سری ده مه کت پینه ما چیکم به سری

په ریخان —

بی فهر نه و بالاو، نه و قول و قاچه بهم روزه رونه گهی وه ختی ماچه؟

عالم دیاره نابرو مان نه بهت له ناواییدا نه مان کن به پهن

شهریف —

نه بجا کور نهلی گیانی شیرینم به وه الله بو تو دل نا کرینم

هم شهو ، واده مان که لاهوی لامال بگه بن به به کتر سابه هره حوال

په ریخان —

هه تیو ! نه نرمم دایکم بزانی تیرو پرر لبم دا هه تا هه توانی

کا کم بزانی لهت لهتم نه کا باو کم خه راپتر له ناوم نه با

شهریف —

کچی مه ترسه دنیا تار بکه هاته که لاهو بوت نه کم فیکه

که فیکه کت بیست هه لسه بی بو لام

بیر خوا حافظ ، وا من به تمام

لهوباجيا نه بنو ، له چنومال خويان بهرو بهر تاوسي نه روانن بويلن
 همها هم كوره زور بي فراره هر چاوه ري به له بو ليواره
 كاني كه شهوات دنيا بو تاريخك كور له كلاوه نه كافيكه نيكه

كچ كه كوي لي بو خيرا هل نهستي

نه تا كلاوه هيج را نا وه منق
 كور نه لبت هاتي نوري چاوه كم ارابي دلي ، لي قه رماوه كم
 كه نه گه بن به به كدهس له مل كردن دم بو رومه تي به كتری بردن
 ده منق له هر مل ، ده سني له سينه به دم ماچ ، به دهس مه مكه گوشينه
 كچ نه لي لاجو وهی دابه گيان وازم لي بينه بو خانر قورحان ا
 هه تا به كك شهوات هر دهس بازبه

كچ و كور نه به كك زور زور رازبه
 له پاش سه عانه نه چنه وه بو مال
 هر كس بو جي خوي سا به هر نه حوال

دايهكي كچ نه لي ا روله ، له كوي بوي ؟

بو جي ديار نه بوي ؟ تو خوا ا بو كوي چوي ؟
 كچ دپته وه رام به هزار قورحان نيوسه عات چومه ، لاي با جي ربحان
 تو خوا ادا به گيان به كچار نه خورشه هينده هيلاكه دل بوي په روشه
 دايهك نه زاني كه بو كوي چوه هلام ده ننگ نا كاپيه هي خوي بو وه

دايهك -

كچي خوم ! ده خيل ، تامان سه د تامان

باوكت نه زاني چوي بو لاي ربحان ا

چیتو بزانت ، هرت مبرری به چاقویی کول زکت مبرری

کورر -

گهونه بهیانی کورر بهقیته قیت
 بوسته خامه که راهوه شیینی
 موشه و تابه یان هیج نه بوه خهوی
 مگه نو به په کک هم دو دلداره
 نیومدرو دوا کچی به له کک
 دیسان کورر مچی بوربگی کانی
 واده ، وهره گری بوشهوی دوهم
 که له کلاوه نزهکک په کک گوتن
 له پاشدهس بازی و هراوزه نایان
 برهاری مگه کن هردو دو به دو
 بهیانی کوره زور به بی باکی
 دایه بزانه ا بی ترسو و نازاد
 بللی به باوکم نهلی مناسه
 دایکک له سر جی له کانی نوحتن
 هه رینی کوررت زور به خاترشاد
 مافه رت ا هه رینم هیشتا مناله
 لهی هو؟ پیاوه که من خوم مزام
 جابه لسکو مافه رت ا کچ نه بی رازی
 له ، نه پیاوه که له خراب تره

له خانه ملی دهسه سرری چیت
 به ، بهردم کچا عشوه م نوینی
 مچی بو دهرگای یاره گهی شهوی
 له نواررن بو به کک هه تا میواره
 چاو
 گوزه ههل مگری بو مهر کانی و ناور
 له سکولانا شان مدها له شانی
 مچنو کهلاوه به بی دهر دو خم
 مپتر حه رامه خواردن و خه رتن
 دینه مهر ته گیر بو میساو لایان
 نه له و ژن پینی و ، نه هم بکا شو
 دهردی دللی خوی نهلی به دای
 که من حه زله کم ، له کچ مام سراد
 گهر بوم نه به نی ژبانم تاله
 ونی به میرده گوی بگره له من
 داوای ژن له کات ، به خهی مام سراد
 وازی لی بیه ده دوا زده حاله
 جهزی لی له کات دهردی له گیانم
 خواخوی مزان ایگی بی دلخرازی
 په خه ، بو هه رینم تهاو حازره

کچی ؟ مام مراد هاومال من نیه کچم نادانی ده ستلالت چیه ؟
 خوی بهزل هه گری کچ نادا به من
 هه خه ره تانه ی گهت دوس و دوژمن
 هه و جوار پینج زن و مه رریکی هه به
 دودیزه ی هورو ، خوانه یی گلین
 گور یسیکی گوش به نیکی چرراو
 میلیکی دارین ، بیژنکی درراو
 کچم بی نادا خویشم خنکیم
 دایک شه ریف -

هاوه کک تو نه لی ، قارونه قارون ؟
 باجی تامانی ژنی حیدابه
 با بوت به یان کم زورچاک و زه ریف
 چهن ده وله مه نده ، جه حه نم به تون
 هه زانی کچی دلی که باببه ا
 حهز هه کا ، په خه بدا به شه ریف
 باوک شه ریف -

مافره ت هه و کچه به نوشته ی قازی
 چونکو هه و کچه نازک و نازاره
 با ، بیخم ده نی من هه ر نامه وی
 هه تا هه م چه رخه ، و ابخولیت هه وه
 تویشم بی زیاده بوکم بو چیه ؟
 هه رنا من حوم و شه ریفی کوررم
 که رزوردار نه یبا ، بوچی والاتم ؟
 به مالی نیمه قهت نابی رازی
 بیچوه ده وله من ، له دی دیاره
 بوم به خیونا کری بو ته نیا شه وی
 زای هه ژاران زو بکولیت هه وه
 زوردار نایه لی ، هیج هودی نیه
 به نوکی گمان کیو هه ل هه دررم
 شررو شیتال و زه بوت و ماتم

پوکے، گوشه نهوی که بیکانه پی پی
دایک شریف —
جایی نهوی که شه و بنوی پی پی

نه، نه پیاوه که کچه مه منونه
باوک شریف —
دلی بو شریف زارو زه بونه

گوته به بانی مامه ره مه زان
صوفی مه ولان و کا که نه ورره حمان
بو مال مام مراد، شهر پاکي بردن
باوک په خه —
گوشه کرده پی کولان به کولان
کویخا باوه یس و، لاله نه ریمان
بوده نگه و باسی خواز بینی کردن

مام مراد ونی ده رویش ره مه زان
بوت به خیونا کری مه چوره ژیری
باوک شریف —
کچم نازاره تامان مه د تامان
به لاکو که نیسکی نری بو ییری

ونی ها جیت کرد سابی قهزا بی
ده رویش و صوفی که رویمان تی کرد
تو گه وره ی منی نه بی رهزا بی

گفتیان لی مه ند، زو به دهس و برد
دهسی ماچ کرا موباره ک بادی
به که بویه کتری به ره و به ی شادی

له پاش چهن به بینی زه ماوه ن کرا
خه تایی قانونی چوت و چه و به
گه ره شریف زور داروازی لی بینی
دهس حاق و چاو ساق بو ئیش زور مه ز بوت
په ریحان بو لای مال شریف برا
قانون، کام قانون؟ هر فرروقیه
هر سالی بوکی نه توانی بینی

به لام له بهر جهور نه وار روت و قوت
دهس ره نجی شریف نه زور دار نه بیا
حالی، مه قیمت کچ به پدا نه کا

لوگي سالانهي مهههي حاجي

توتن ، نيوه کار ، به ناملاجي

بهش مامه هيخيش ، لهبي جيا بي

يا له ته کيه بي ؟ يا ، خانه کاني ؟

کانع خوي خه لتي لادي به وه زور تر تهني له لادي دا رابواردوه

وه له هموره وشت و خويه کي لادي بي چاکه شاره زا به همروه سکو

له کتيله کاني تر با ره شبه له کي چهژني لادي وه مازوچيني لادي بي پيشان

داوه له شاخي هه ورا مانيشدا دلداري لادي نيشان داوه وه هيچيشان

زياد و گهي نيه .

أورفہ لی زادہ دو کتور فؤاد

دو کتور فؤاد قارہ مانی کوردستان به گم قوربانیه که گیانی پاک
به رزی خوی پیس گش کرد له ربی گه لدا له کانی کدا که خنکانیان
پی بان وت تو کوردنیت وه کوردی نازانیت له گهر بلیت من کورد نیم
گهت به خشین وه فات کوزین ته ویس دهستی گرت به بهنی مه داره که
ونی من کوردم وه مهم گیانی خوشه ویستی خومه له گم به زه خیره به که
له به رره ی میژو دا بو نیشمانه خوشه ویسته گم ، لهم همره ی به نورکی
خوینده وه ، وه خوی به نه گی حکرد به ملیا شمره گش له مه به ،

(کیمدر بنی منع ایله جکک باغی جناانه)

(میرانی پدر در تو ته رز خانه بزم در)

به کوردی یانی کی نه توانی مه نامی من بکات لهم باغی به هه شته
وه کو کوردستان بیت میرانی باوکی خومه وه ری نه گر مه وه چونکو
مالی خومانه .

دوکتور فؤاد - کوری حمین به کی فیسچی زاده به خه لقی شاری
(دیار به کر) له کورده کانی شمانه به ره گهز نه چیتته وه سهر سلطان
صلاح الدین نه بوبی نهر ، دهستی شکارم تهر جبهی نه حوالی دوکتور
فؤادمان به رونی دهس نه گهوت هینده مان بو روز بو ته وه له سالی ۱۹۲۶
دا خنکار وه قانع نه م شهرانهی ده ربارهی دوکتور فؤاد وتوه ا

نهی دوکتور فؤاد نهی شیری نهر	هه تا قیامت بو کورد کاک کر
نه مردوی نامری ، نه خشی دلمانی	ئیمه بلباین هه ر تو گولمانی
هه ر ته فه کیشی نیشمان به روه ری	لاوی دلیری ، کانی جه وه ری
هه ر چه نده ئیسته لاشته به نمانه	زه خیره ی میژوی بو نه م زه مانه
ناره مانی گهل شیری روی مه یدان	ئاخر له سهر چی واتوبان خنکان ؟
بو به وا تو بان هه ل - کیشابه دار	که هه ولت نه دا بو چینی هزار
کوششت نه کرد له ده وره ی ده وران	نه نوت نازاد بن گه لی بی ده ستان

سوچت نه وه بو که فهر موت کوردم

کوردی به ناموس به دهست و بردم

سوچت نه وه بو فهر موت ایشتانیم بیدشم خنکین ، هه ر کوردسانیم

سوچت نه وه بو دوزمن هوزنه بوی

سوچت نه وه بو جاسوس کوزنه بوی

ماخر بو کوزرای ههسیرهی سکوردان
چرای روناکی هسه نامه سهردان
تو هه رگیز نامری هه ره له پیش چاوی
له میژو مانا خاوهنی ناوی
تو هه رگیز نامری قوربانی کوردان
روناکی دلی وپلی بن بهردان
تو هه رگیز نامری لاوی نیهتمانی له دل دهر ناچی تو به نامانی
روح بیدار بی که گهل هوشیارن
ئیهسته چاو بهر بوو چاکک خوینده وارن
تازه به پاره ناخه تین بو کس ریگه تی راستی بهر نادهن له دهس
وه ها نه زانی که ئیهستهش کاسن دوزمنی خویان زور باش له نامن
چه لادی چه شار خه ریک هاتو چون
خه ریک وه رگرتن مه یا و ما بررون
کچان دهس له گرز، به دهس برابان ئه سوررینه وه له دوی هیوان
کس کس نا کوزی له روی هه پدانا
کس نا کا به پهن له روی جیهانا

• (پینج خه ته کی وریا کورری قائم) •

له سهر شمیری باو کک

خو! کواروسته می له مروسه ری خویند خوری بشکینی؟
خو! کواتاگریکی وا، که پیاوی بهد بصوتینی؟
زیفیکیش نه بو جاری، که دهردی دل بهوتینی

صدم ناوی که فیزی به گلاری و سهرهاری بنوئی
دهم ناوی که تیکه ی زل زلی نه نهایی بگلینی
دهما تاکی له ناو گه لدا درو و فیضال نه نوئی ؟
له گهر خایه ن به هوزت بی بزانه قابل جوئی
له بهر ، نازانجی خوت ، بوچی دل بی ده ست له ره نجینی ؟
خوا له و جاوه با کویر بی ، که چاو بو خه لقی هال بینی
ده رره بی گهر بی گوی بی نه بیسی هینی هاو خوینی
خوا یا له و که مهی پیسه دو چاری گژی مهینه ت بی
گروفتاری خهم وده ردو ، په شیوی باری نه گهت بی
له روزی چه زندها لیشی هه مو هه ر شین و میهنه ت بی
لچی خوینی هزار بی پی هژن ، بار ره بی له ت له ت بی
زوانی بهد بلی هینسده بماسی ، خیوی خنکینی
وه ره ا سه پرو نه ماشا که که هر چیزیک و هه ر په دق
که هه ر جاسوسی بی دین و که هه ر بی هوش و سهره هه منی
که ده منی بو به هه ر جوری له بهد کرداری ناوه منی
ده به سراوی که له بیچی ده منی زالم بو نه بی ده منی ؟
که له و ده منی په شی بی ده هته لانی بگری بر فینی
نه ماشا هه یوه نی من که له خوینم هه روه کو قومری
برا هم هینه بو تویه ، که وا بی جیگه وو بزری
ده ما ها و د مردی دل نه رموا له گه له من تویش به کول بگری
له کونی حا کا ره بی بمینی تا دوا همسری
قلو نچی که بو هاواری خه لقی منی بنوئی

ٺهوا گھل پاکی سھر گھوٽن ، به جياوين له ناو جي دا
وه کوبن هوش ٺهسورري ٻنو ، له شاراز و له ناو ديدا
ٺههه گھردون به ٺهههه ڪر ده ، په ندي وای به سھر کي دا ؟
وههه بنوارره ڪا ڪم لافي خه مخوري مني لي دا
که جي بو ، نا که به ڪه ٺانه سھري سھد وه ڪه من ٺهه ڪيني !

برا من سھرزھ نشق تو ٺهه ڪم سا توش به سھر جوري
بزانه هوزي بي دهس نيت له روي گيتي تهواو زوري
دلت پا ڪه بي له گھل هاو دل هپيت سوري ره شي بوري
نه بو ده مني له ڪوردھتانه دا ، جاري به خه مخوري

که پشقي بي سھر و بي بي به دلسوانه بخوريني
ٺهوا بهم جوره رابوردو ، له دهس چو عومري فهوتام
له بيري په ڪيني گھلدا ، تهواو سوتاوو ارزام
که جون هاوردريم چوه سھر ڪل له بن ڪلدا به جي مام
نظامي مالهه هينده به لاري ديتھ پيھن چاوم
ٺهه ڪه سھد چاره پينهه ڪن ٺهه بچري و تازه ناميني

ٺهوهي دل پيسي نيشمانه خوا سا بهردي لي باري
به پارهو دهسته لاني خوي ، نه بو جاري بکا ڪاري
ٺهزانم هيچ به هيچ نابي به هيچ نابين به هيچ باري
مھر ڪه ده منق ته بيعت و مھر ڪه رري وي پيخانته مھر باري
که رينهه ٺهه هل ٺهه مھ سره ، به ده مني جهور ده ريني

ده با نوري قلم ٺهه مررو بنومو و هوشي په بدا ڪا
بخانه ميسڪي لاولان و مھرامھر ڪه نج هديدا ڪا

هزار دریای وہ کو دریا، بہ جاری شور و غوغا کا
لہ پاشا دایکی نام خاکہ کوریکی تازہ پیداکا
تدویش تیکوشی وہ کک (قانع) براکانی بلاوینی

• (چیروکی شیخی نوشتہ نوس و مہلوان ، «سنہوی») •

شیخہ نوشتانی لہل مہلوانی بو پوت بہاوری لہ بیابانی
باشیخ روی تی کردونی بہ کارا ہیچت خویندوہ مہی دہسہ برا
کابراری تی کردوونی باشیخ گیان ہیچ خویندوہ وار نیم مالم بی ویران
باشیخ خوی گیف کرد بوی ہاتہ وہرام

ونی بہ کابرا مہی گری نظام
قالت چہ بی بتہ نزیم ؟ لہ گوفتوگودا بی بہ شہرہم
من (۱) زکی ژنی نہزوک پرر تہ کم
بہ دوعا مارو دوپشک قرر تہ کم (۲)

۱ - من زکی ژنی نہزوک پرر تہ کم : - ہر ژنی نہزوک بی و
سک نہکات تہچیت بولای نوشتہ نوس بو نوشتہ نوسین ، کاکی نوشتہ
نوس تہبی تہوژنہ بیاتہ زورہکی چول و تارہک نوشتہی بو بنوسی و
زکی پرر بکات نام نوشتہ نوسینہ زورتر کولکہ شیخ و کلور
تہبکن .

۲ - قرر کردنی مارو دوپشک : - وایان بلاو کردوتہوہ لہ ناو
نہخویندہوارہ ہزارہکانا کہ ہر کہسیک نام دوپاہہ بخوبی ملرو دو۔
پشک ناتوانن پیوہ بدہن وہ دوعاکش تہمہ بہ ذلک ذابلک ، کمر
بہستہی خلیاک چومہ باخی حیدری برہم دوو تولی تہری ، دہم =

خیوی (۱) مهرکانی و جنوگی (۲) ههردان
هالی (۳) ناوزکک ژن شهوهی (۴) منالان

= مارو هبروم کرده قهمتیری به میذنی هلیان پیغمبری هم دوعا جوانه
له سالدا هزار لوی قورر به ههردا به گوشت به مارو دوپشک
چونکه به بونهی هم دوعا جوانهوه لی ناترهن و دهنت بو نه بهن
هویس پیوهی ههردا و هیکوژیت .

۳ - خیوی مهرکانی : - وایلاو کراوه تهوه که ههموکانی و ناری
دیهاته کان خیویان ههیه بهلام ههگهر نوشتی خیو کوژت بی بیت
خیر هبج کاتیک زه فرت بی نابات .

۴ - جنوگه : - جنوگه نیمه ههینی ، نیمه ههوان نابین ههگهر
نوشتات پیوه نه بیت شیتت ههکن ههگهر جنوگت بو گرا ده رزی
بده له به خهی هتر ناتوانی برروات بهلام چی بی بلی به پیچه وانهی
هوه هیش هکات وه ههمانهش ههمو دروییکن نوشته نوسه کان ههلی
نه بهسن بو نوشته نوسینی خویان .

۵ - هالی ژن : - هه لین هال جنوگه به که ، که ده رفهت دینی له کاتیکدا
ههژن منالی هه بیت لهو ده رفهتهدا هال خوی هه کات به مووه به خوارده
مه نیه وه ههچیه ناوزکک ژنی زه یسان وه می و جگهره گی ده ر دینی
هه بیات وه هه شوریه وه بو مناله کانی که بیخون ههگهر زو فریای
بکوون بانگی لی بکن نیی بخوررن به تورکی هاله که ناویری بهچیه
ناوزکی ژنه کوه وه خیرا را هه کات وادهر هه کوی که هال یا تورک یا زور
له تورک هه ترسیت هم پررو باغه نده به له ناوچهی کورد هه تانهدا بروزی =

زن (۱) که لای میردی خوشه ویس که کم
به نوشته‌ی رهشی (۲) نه که ویس که کم
به کورتی باشیخ که گمل مه‌هوان روبن که یفتنه ناری فراوان
خه‌لنی به مه‌ه‌چونه‌ه‌و بهر مه‌ه نه‌زانیس که ماوه لهم بهر
باشیخ رووی کرده کابرای مه‌هوان ونی چلونی کاکي پاله‌وان

= سه‌ندوه وه لادی بییه هزاره‌گان ته‌واو گیرده‌ی ده‌ستی هم
تورده‌هاتن .

۴ - شه‌وه : - نه‌لین شه‌وه جنو که به‌گی وه‌جاخ کویره‌ه‌وه‌نده
منالی خوش‌ه‌وی ، گانی که زن منالی که بیت شه‌وه دیت ده‌بگوشی به
خویبه‌وه که خوشه‌ویستی دا . وه مناله‌کش که سریت ، به‌لام که‌گر
ماه‌نگی بو بکنز میتر شه‌وه له‌ترس قهره‌بالغ ناوهریت بیت بو نه‌وماه
هه‌نا حوت روز ماه‌نگک پیویسته له‌باش حوت روز میتر شه‌وه نایه‌ت .

۱ - زن خوشه‌ویست کردن لای میرد : - دوعایه‌که که پی‌ی
که‌لین چه‌ورو شیرینی نوشته نوسه‌گان که نووسن بو زنان که له‌لای
میردیان خوشه‌ویست بن ، وانا هر ژنیک که له‌و دوعایه پی بیت میتر
حلوا یه‌کی ته‌واوه پشتی هزار خورماو رونی شکاندوه بو چه‌ورو شیرینی

۲ - نوشته‌ی ره‌نی : - نوشته‌به‌که ، که ه‌وی که‌یکا له‌ه‌وی که‌ی
تری بو ه‌وه ره‌ش بیت له‌ پیس چاو میرده‌گی ، وه میرده‌گی هر
ه‌وی خوش بویت یانی هر ژنیک که به‌فر سپی تر بیت که هم نوشته‌به
لی نوسرا که بیت به قیریکی به‌نی . له‌و تا‌ئیره له‌و نوشته که‌یکا بو ره‌ش
کردن‌وه هیچ وه‌خت هه‌تاوی ته‌موز یا خومی شین نایکات .

من ڪو لڪه ڦيڻم نه ڪه ڦيڻي ته او

ده خييل هوشت بي نه گوما ناو ٿاو
ڪو ڀرايم دابي م... نه نازايم هيوا م هر تويه ده ردت له گيانم
نه جانم بده له گيزي توڻات به مهلواني ده منم به داملن
خوزگه ا له باني نوشته نوشينم مهلم نساڙاني گياني ڦيڻم
ڪابرا ڪه زاني يا شيخ ترهاوه له ترس ٿاوه ڪه هوشني نه ملوه
ووني ، يا شيخ گيان ڪواني نوشته ڪت ؟

ڪوا جنوڪ ڪورڙ نوڻهي بهتته ڪت . ا
به دوڻا و نوشته و ڪتيب و دهفتار
دهي خوت نه جات ده ، له گيزي خه ٿار
تو ڪولڪه ڦيڻي ، ڦيڻي ته او نيت
شيخيش هر بهتته مهله نساڙانيت

تالڪ -

پيوڻته گهت گهس هر او سهل و سووڪ
خوي بهزل نه گري و مهردوم به بچوڪ
هر شنيڪ روزي به ڪاري توڻدي
هرشت ڦيشي خوي ٿا ڪا جي به جي

(ٽڪا)

ٽڪا نه ڪين له ڪا ڪي نوشته نوس ڦيتر نه ڙنگان بو خوشه ويست بڪات
وه نه زي پرر بڪات وه نه بيڪا به ڦير ، وه نه جنوڪه مان بو بسو ٿين ، ديني
پاڪي ڦيسلام رڀگهي ٿم جو ره خرافيا له نادات هر ڪس پيا نڪت
دور نه ڪوي ڪه هيچ ڪوي نادا به ديني ڦيسلام . ا (تالڪ)

* قانع پاره به طائر له مام حاجی ودر نه گریت ا *

قانع -

بو چاپی کتیب ع-هزم جازمه
پشت و کومه کی کزو ناوارهی
شاره زای شرع و هم کلام اللهی
سیواکت و خنده و نه ملی بیانی
وه کو که مری ناوقه د مناره
نه گهر نه م ده پتی به کم نه کوی
خوا نه ت به خشی به بی گو فتو گو
هوزی بی زمان هر ره نجه رو به
که شادی دوس و خمی دوژمنه
روناکی دله ی پرر له زاره کت

مام حاجی قوربان پاره م لازم
بیستومه که تو ایس خاوه نی پاره ی
حاجی حرمین ، اولی-اه اللهی
زیاده له حاجی سونی شیخانی
که شیده ی مهرت له دور دیاره
په نجا دینارم پاره پی نه کوی
همه به سه جور خذمه ته بو تو
په ک چاپی کوردی که زمانی تو به
دورد هم میان حاجی بو سودی منه
سه هه بیان حاجی سودی پاره کت

* (وه لام مام حاجی) *

مام حاجی :-

تهن رابوردو پیرو داوه شسار
هر وانات ده می به واده ی ناوی
بی طائر نایده م نه گهر خشکاری
به حج و هم مره له زور تا به کم
فیل ونه له کت بنی به و لاوه
په کت ناوم نه به ی لای دوس و دوژمن
گشت که س نه زانی مه شوری شاره

شیخ مه لا قانع ده ره لنگه در راو
مه یکه به گوریس در یژه ی ناوی
به و بیت الله به که چومه ناوی
به قوفانی که عبه به پیری زه مزم
بی طائر پاره م به کس نه داوه
مه شه رتی هه به پاره له لای من
دوهم طائر م ده به چواره

(ماوی به نی)

به ندى پينجهه له ديوانى قانع

ديشتى گرميان

به شوين هم به ندهدا دهرده چى چاوه رى بكن